

Година XXVIII
БРОЈ 826.
28. октобар 1967.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

КАПЕТАН Кејт

КЕЈТ ЈЕ
БИЛА
ВИШЕ НЕГО
ИЗНЕНАЂЕНА
КАДА ЈЕ
ДОЗНАЛА ДА ЈЕ
ЊЕН ДРУГ
ИЗ
ДЕТИЊСТВА,
АДМИРАЛ
ПИРАТА
ХАМЕТА РЕИСА,
АЛИ ЈЕ
ИПАК
ПОШЛА С ЊИМ
У
ОСИЊЕ ГНЕЗДО.

ДОК СУ ЊИХ ДВОЈЕ РАСПРАВЉАЛИ С
ПЛАЊУ, ЈЕДАН СЛУГА ЈЕ ОКРИВЕН,
ПРИСЛУШКИВАО ЊИХОВ РАЗГОВОР...

... И ЧИМ СЕ СМРКЛО
ПОХИТАО ЈЕ У ГРАД, У
ПАЛАТУ ХАМЕТА РЕИСА!

У ОВОМ
БРОЈУ:

ВАШ
ПРИЈАТЕЉ
ДЕНИС
БАВИ СЕ
НАУКОМ

МАЛИ ЛЕКСИКОН

Већина старих грчких филозофа и књижевника живела је веома дуго. Песник и филозоф Ксенофон Колофонски живео је 100 година, лиричар Анакреон — 85, песник Пинар — 80, писац трагедија Софокле — 91, филозоф Демокрит — 100, филозоф Платон — 81. Захваљујући уредном животу сви су они до најдубље старости сачували здравље.

Има риба — на пример: морски коњик, морски бодљикави греч — које мењају кожу као змије. Чешуљи се о камен, оне у комадима свлаче стару кожу иза које провирује ново „одело“.

Оштрина вида код човека ноћу је иста као у сове а четири пута слабија но код мачке. Зато дању сова готово уопште не види а мачка види знатно слабије од човека.

Двогодишњи малишани највише су изложени разним незгодама, повредама и несрећним случајевима. Васпитачи и статистичари кажу да је број разних несрећних случајева забележен међу двогодишњацима за 75 одсто већи но међу децом осталих узраста или међу двогодишњим девојчицама.

Данас на свету има укупно 1.500.000 лекара, тј. у просеку један лекар на хиљаду људи. Али, ако у развијеним земљама на свих 600 становника долази један лекар, има земаља где свега један лекар треба да брине о 100.000 становника.

ПРИЧА И СТВАРНОСТ

Три ловца Италијана ишлз су по трагу једне лисице. Угледали су је истовремено и готово истовремено опалили из пушака. Лисица се срушила. Ловци су је подигли и ставили у простор за пртљак

свог аутомобила. Када су стигли кући и отворили пртљак лисица је, на њихово запрепашћење искочила и — по бегла. Не зна се да ли су лисицу привремено парализовали пуц

њеви из пушака или се она само правила да је мртва — тек ловци су остали празних шака. Све је испало као у некој басни или народној причи. Занимљиво је да приче о лисицама које се, кад се нађу у безизлазном положају, претварају да су мртве, постоје готово код свих народа.

ПО ПОТРЕБИ СЛУЖБЕ...

Више од педесет година здравствени центар Њујорка имао је свој музички оркестар. Пре кратког времена он је расформиран и бивши музичари пребачени су у службу градске чистоће. Разлог: за чишћење улица нису се могли наћи други радници.

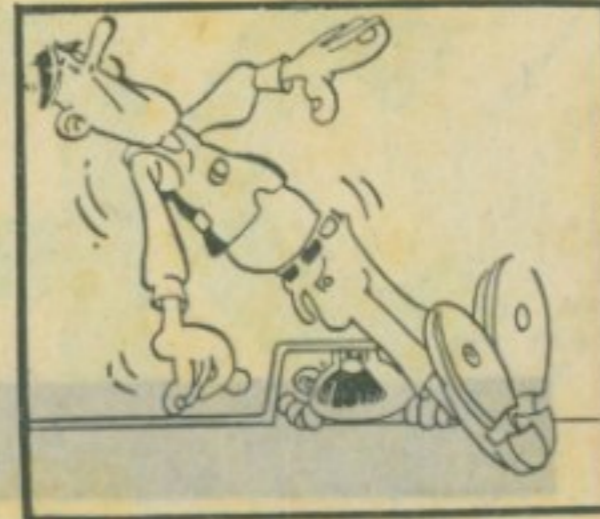
ФИФТИ-ФИФТИ

Дирекција хотела „Тана“ у Токију да би се уверила да ли особље рационално ради, разделила је свима упитнике. У рубрици „Колико вам је времена потребно да обавите свој дневни задатак?“ један лифтбој је написао: „Нагоре: 50%; надолу: 50%“.

ТЕЛЕВИЗИЈА И РИБЉА ЧОРБА

Италијанско удружење гостионичара упозорило је рибље ресторане да за време обеды искључе телевизор у својим локалимa. Већина гостију усмери сву пажњу на екран, нарочито кад се преносе спортска такмичења, па су учестали случајеви да неко прогута рибљу кост или му она застане у грлу.

АНЕГДОТЕ

Неће ваљда стварно пасти

Група позоришних глумаца гостовала је у Вадузу, у малој кнежевини Лихтенштајн. Главни јунак комада Раул де Ланж био је висок 1,90 см. Кад је он према улози изговорио: „Господе, паићу у несвест“ у публици се зачуо један звонак женски глас: „Ако он то заиста уради, паиће преко границе.“

Младост и старост

На једном пријему у Хوليوуду срели се познати француски шансоњер Морис Шевалије и амерички певач и глумац Френк Синатра. У разговору Синатра се обратио Шевалијеу:

— Замолити бих вас да ми нешто објасните: ја имам 50 година а осећам се много старијим, док се на вама и поред толиких година њихови трагови не могу приметити.
— Једноставно, млади пријатељу, доба од 50 година то вам је старост младости, док су мојих 80 година у ствари — младост старости.

Гледано одозго

Некад популарни немачки комичар Гидо Тилшер био је мали и дебелушкаст, његов колега Јулијус Фалкенштајн висок и мршав. Једном су заједно играли у једном комаду. Мерећи свог партнера од главе до пете Гидо је рекао:

— Кад вас човек погледа помислио би да у земљи влада глад.
— Смејући се на то Јулијус одврати:
— А кад човек вас погледа, помислио би да сте ви за то криви.

Ripley's — Веровали или не!

БИЛА ЈЕ ДОБРА, МАДА НЕ СЈАЈНА! КОРИСНА, ИАКО НЕ ВЕЛИКА!

ЕПИТАФ НА ГРОБУ МЕРИ КЕЈТ МАРШАЛ (1737-1807) МАЈКЕ ДЕСЕТООГ ДЕЦЕ (ВАШИНГТОН).

ПРВИ НОСОРОГ УБИЈЕН СТРЕЛОМ

РОБЕРТ СВАЈНХАРТ ИЗ ИМОСА (САД) КОЈИ ЈЕ ЛОВИО У АНГОЛИ НАЛЕТЕО ЈЕ НА ЈЕДНОГ ЦРНОГ НОСОРОГА И УБИО ГА СТРЕЛОМ. СТРЕЛА ЈА ОИВЕРГЛАСА СА МЕДИЦИНИМ ВРХОМ ПРОБИЛА ЈЕ 2,5 САНТИМЕТРА ДЕБЕЛУ КОЖУ ЖИВОТИЊЕ И ЗАРИЛА СЕ ПОЛА МЕТРА ДУБОКО.

ПРОРОЧАНСТВО ЈЕДНОГ АЛПИНИСТЕ

Успинући се уз ГЛЕЧЕР АЛЕН у ШВАЈЦАРСКИМ АЛПИМА ФРАНЦУСКИ АЛПИНИСТА БАРОН ВИЛАНЕФ РЕКАО ЈЕ СВОЈИМ ДРУГОВИМА ДА БИ СЕ, АКО БИ ГЛЕЧЕРСКА МАСА ПРОГУТАЛА НЕКОГ ОД НИХ, ТЕЛО НАСТРАДАЛОГ ПОЈАВИЛО ПОСЛЕ ОТПРИЛИКЕ 32 ГОДИНЕ. ТО ЈЕ БИЛО У ЈУЊУ 1854. ГОДИНЕ, ПОСЛЕ НЕКОЛИКО ДАНА. ЛАВИНА ЈЕ ЗАТРПАЛА ВИЛАНЕФА И ЊЕГОВО ТЕЛО БИЛО ЈЕ НАЂЕНО У ПОДНОЖЈУ ГЛЕЧЕРА 1887. — ПОСЛЕ 32 ГОДИНЕ

НОВАЦ

ИЗЛОЖАН У ГРИКО 45 ГОДИНЕ ПРЕ НАШЕ ЕПЕ У БИЛК СЕДАНД НА УБИСТВО НЕ ЗАРА ИМАО ЈЕ НА СЕБИ ДАТУМ МАРТОВСКИХ ИДА ИМЕНУ ДВА БОДЕЖА.

СТАБЛО ДРЕВЕТА

КОЈЕ ПОДСЕКА НА ПРОТЕСКИМ МАСКУ, НАЛАЗИ СЕ КРАЈ ЈЕЗЕРА ГАРДА (ИТАЛИЈА)

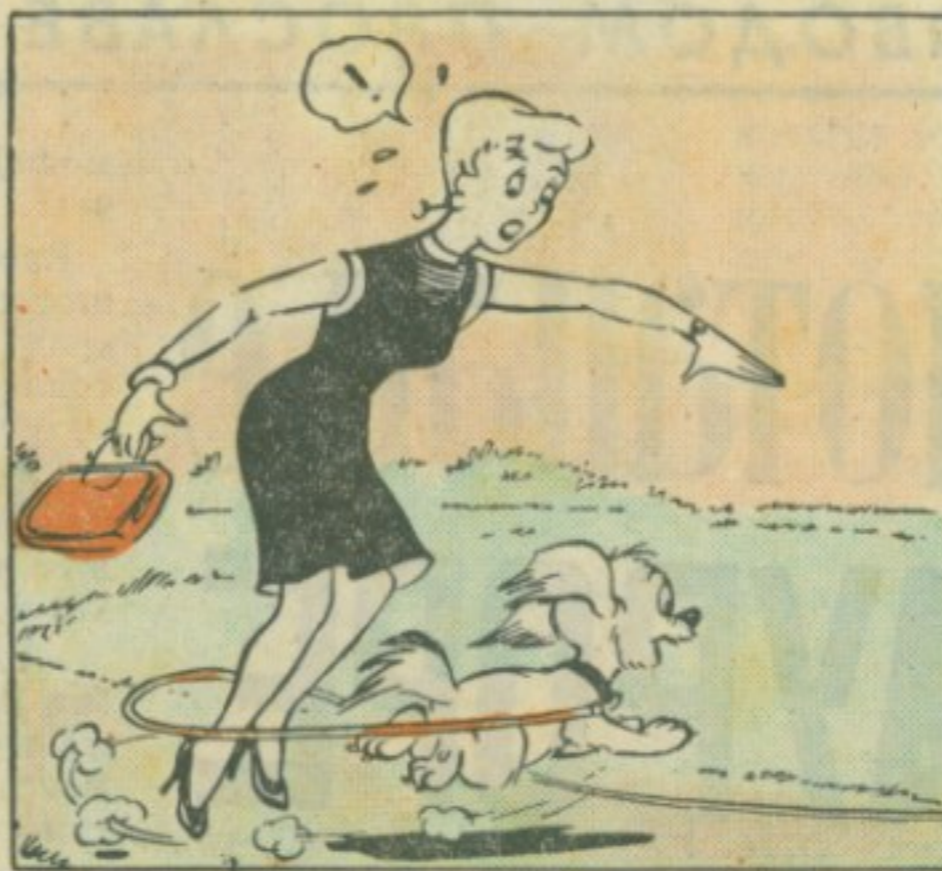

ПРОФ ТАНА

(1507-1580) БИО ЈЕ ПРВИ САВЕТНИК ФРАНЦУСКОГ КРАЉА МАРШАЛ ДВОРА ГУВЕРНЕР ПРОВАНСЕ, ГЕНЕРАЛ — ПОРУЧНИК ФРАНЦУСКЕ ВОЈСКЕ И ВЕЛИКИ АДМИРАЛ КАД ЈЕ ИМАО СВЕГА 13 ГОДИНА

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ДЕНИС И СВЕТЛЕКЕ БУБЕ

ПОВОДОМ ПРОСЛАВЕ 50-ГОДИШЊИЦЕ ВЕЛИКОГ ОКТОБРА

ПОТАПАЊЕ АУРОРЕ ЈЕ СПРЕЧЕНО

Крстарица Балтичке флоте „Аура“ активно је учествовала у октобарском оружаном устанку у Петрограду 1917. г. Топовски пуцњи испалиени са ње на Зимски дворца означили су 25. октобра почетак велике октобарске револуције. Преносимо чланак В. Мергелашвилија о покушају непријатеља младе совјетске земље да униште легендарну крстарицу.

ПУЦАЉ
ИЗ ОВОГ
ТОПА СА ПРАМЦА
„АУРОРЕ“ ОЗНА-
ЧНО ЈЕ ПОЧЕТАК
ОКТОБАРСКЕ
РЕВОЛУЦИЈЕ.

У зиму 1918. године, у кајуту бродског комитета крстарице „Аура“, сакупљени су сви чланови комитета и морнари који нису били на служби. Члан бродског комитета прочитао је писамце:

„Другови, револуционарни морнари са „Аура“!

Јуче, 4. јануара, у сали Калишниковске берзе на општој конференцији понуђена је награда за уништење крстарице „Аура“ од сто хиљада царских рубаља...“

Морнари су зајаморили а неко је тешко опсовао. Члан бродског комитета продужио је са читањем:

— ... при том 50.000 добија одмах, а остало кад уништи крстарицу. То је било понуђено шоферу, који ми је ово и саопштио. На жалост, он никада од тих људи не познаје... Молим вас да будете будни, иначе ће бити жалосно ако се нађе неко ко ће про-

дати своју кожу и читав радни народ. Симпатизер П конгреса Совјета и народних комесара. Г.“

Човек који је читао ставио писамце у џеп, и бацивши поглед на присутне, рече:

— Другови, ми морамо имати у виду да је покушај да се уништи револуционарни брод — дело међународне контра-револуције. Ево и другог упозорења...

Члан бродског комитета прочита и другу дедулицу:

— Саопштење Политодола Народног комесаријата за дела војске и морнарице. Бродском комитету крстарице „Аура“. Датирано 9. јануара. Политодол вас упозорава да је Биро за борбу с контра-револуцијом задржао тајно писмо које је написано у Калашниковској берзи. Из писма се види да се непознати људи спремају да изврше атентат и потопе крстарицу за велику

суму новца. У вези с тим ставља вам се у обавезу да предузмете најстроже мере и обезбедите брод. Начелник Политодола Мјасников“.

За посаду крстарице ови сигнали нису били неочекивани. Крајем децембра 1917. године диверзант, кога су послали из белогардејског подземља, сипао је у храну за морнаре отров. Међутим, доза отрова није била велика, или су помогле хитно предузете мере, тек сви су отровани морнари — око стотину — били спасени.

Ипак је неопходно било још више појачати обезбеђење крстарице која се тада налазила у зимовнику. Али на броду је остало мало људи: морнари су се на копну борили за власт Совјета. По свој прилици с тим су и рачунали организатори завере против „Аура“.

Тог дана на горњој палуби разговарали су стражари Ти-

мофеј Семјонов и Фјодор Најчук.

Време им иде наруку. Ништа се од магле не види. При краду се, поставе мину — и сећај се после како се звала матушка „Аура“.

— Слухом их треба ловити — примети Семјонов. — Где шкрипне, куцне — одмах трчати!

— А можда се узалуд узнемиравамо? — зевну уморан од стражарења Најчук. — Три месеца је прошло од оних пијаца, а све је мирно.

И управо у том тренутку зачу се шкрипање снега под нечијим ногама. Стражари јурнуше на крај палубе. На леду Неве, испод прамца крстарице угледаше пешадицу у дотрајалом шињелу. Семјонов се нагну преко оградe и викну:

— Стој! Не мрдај!

Пешадица стаде као укупан, а одмах затим мирно упита:

— Морнари, могу ли се попети на брод?

— Пењи се брже! — викну Семјонов.

Пешадица се попе уз стрме степенице на палубу. У рукама је држао пакет увезан канапом.

— Идем јуче поред брода и видим на леду пакет. Обрадовао сам се мислећи — биће нешто да се поједе. Али када сам га код куће отворио — видим службена ствар, потребна свакако. И донео сам је натраг.

— Кажеш, на леду је била?

— с неверицом упита Семјонов. Он отвори пакет и стражари угледаше металну кутију — Причекај, војничке. Ја ћу ову ствар однети у кајуту.

После неколико минута Семјонов искочи из кајуте с лицем изобличеним од србе.

— Где је пешадица?

— Отишао је!

— Ах ти, гусану! Непријатеља си пустио. На он је донео мину!

Пешадица су дуго тражили, али га нису нашли. У вези с тим дежурни официр је написао реферат команданту „Аура“:

„17/30. (по старом и новом календару) 1918. године у 8 часова ујутру на крстарици се пријавио човек у униформи пешадица и изјавио да је јуче, 16/29, пролазећи поред брода, видео на леду пакет, па је исти однео кући. Код куће је, отворивши пакет, констатовао да је пакет сумњив и донео га је на крста-

рицу. Пешадица је на броду, у напред означено време, предао пакет стражару... Човек који је донео пакет грешком није био задржан. Старији артиљеријски официр препознао је у тој кутији „паклену машину“ са сатним механизмом и одмах је демонтирао улача“.

Истог дана овај официр са крстарице, Винтер, однео је извађени детонатор у кајуту команданта „Аура“, Ериксона, и почео да скида чаурицу. У следећем тренутку одјекнуо је пуцањ. Ериксон се ухватио за лице. Виктор је пао на под, обливен крвљу.

Командант брода био је лакше рањен, док је Виктор теже настрадао. Рана у стомаку била је тешка и он не би могао да издржи пребацивање до болнице. Зато га је бродски лекар Маслов оперисао ту, на крстарици.

Експерти Врховне морнаричке комисије утврдили су да је мина била начињена на принципу хемијског дејства, а не са сатним механизмом како је грешком реферисао дежурни официр. Улача је, ценећи по натпису, био израђен у Швајцарској.

Тако је спасена легендарна „Аура“.

Славни пут крстарице „Аура“

Крстарица је саграђена у доковима Петрограда. Име је добила по фрегати „Аура“, која се 1854. г. прославила кад је херојски одбила напад енглеско-француске ескадре на Петропавловску тврђаву. „Аура“ је поринута у море 1903. године. Основни подаци: тонажа — 6.731 т, брзина — 20 чворова наоружање — осам топова од 152 мм, двадесет четири од 75 мм, осам од 37 мм, 3 торпедна уређаја. У саставу друге тихоокеанске ескадре „Аура“ је учествовала у руско-јапанском рату.

У бици код Цушима 15. маја 1905. она је заједно с крстарицом „Олег“ одбијала напад 9 јапанских бродова. Претрпевши озбиљна оштећења упутила се у Манилу. Од 1906 била је школски брод да би две године касније почела да плови на дугим линијама. Док су се налазили у иностранству матрози с „Аура“ повезали су се 1910—1911 с руским емигрантима социјал-демократима. Од њих су добили илегалну литературу. На броду је образован револу-

ционарни кружок. То се, наравно, није допало царским адмиралима и посада „Аура“ се налазила под сталним надзором.

Док се 1916. налазила у Петрограду на генералној поправци — после две године проведене на истуреним тачкама увек немирног балтичког попришта — њени морнари су се зближили с фабричким радницима и повезали с Петроградским комитетом бољшевика. Тако су матрози с „Аура“ међу првима из флоте 26. фебруара (11. марта) 1917. године преузели команду брода и на челу с бољшевицима прешли на страну побуњеног народа.

Уочи октобарског оружаног устанка бродски комитет „Аура“ одбио је да изврши наређење Керенског да се повуче из револуционарног Петрограда. Команда „Аура“ је савладавши отпор јучера отворила ватру на Николајевски мост (данас мост поручника Шмита) и на тај начин обезбедила слободан пролаз ка центру града црвеноармејским одредима Василеостровског рејона. По наређењу Лењина посада „Аура“ је довела своју крстарицу до Николајевског моста ради обарања Зимског дворца.

Двадесет и петог октобра у 21 час и 45 минута с „Аура“ је испалила историјски хитац на здање Зимског дворца — последње упориште привремене владе. Морнари крстарице су тог дана учествовали у заузимању Зимског дворца, Централне телефонске станице и одбранили штаб пролетерске револуције — Смолниј.

Аураоровци су ушли и у састав одреда који су подржали оружани устанак у Москви, учествовали су у разбивању контра-револуционарног штаба у Могилеву. Тукли су се храбро у копненим деловима Црвене армије, у оклопним возовима као и на бродовима речне флотиле у току грађанског рата.

Од 1923. године „Аура“ је проглашена за почасни брод — пловећу школу за припремање заповедника крстарица младе совјетске флоте. Крстарица је прва од ратних лађа пронела заставу СССР по морима целог света. Брод је одликован Орденом Црвене заставе а Президијум СССР уручио му заставу.

За време II светског рата, у време херојске одбране Лењинграда, крстарица се налазила у саставу противавионске одбране града. Данас „Аура“ чува вечну стражу у Петроградском кеју. На њој раде и уче будући официри ратне морнарице.

ВЕЛИКА ЗЕМЉА — ВЕЛИКА КАБАНИЦА

Једнога дана при крају јесени 1941. године Милица Секулић, из села Забрџа код Берана, донесе ручак групи партизана у којој се налазио и Милан Куч, један од организатора устанка у том крају.

— Милане, одакле ти та нова униформа? Баш ти лепо стоји — рече му Милица.

— Па, ето, Руси ми послали једну кабаницу па ми ови наши сашили униформу. И, замисли Милице, иако сам крупан, од кабанице је још доста остало! — рече смејући се Милан.

— Срећно ти било и здраво носито то одело! Али се не чуди што је остало од кабанице. Велика Русија — велика кабаница! — рече смејући се Милица.

ОНИ СУ ТАОЦИ

У почетку новембра 1943 године Немци су ухапсили 105 талаца на Цетињу. Међу ухапшеним налазио се и Јован Почек, који је у свакој прилици могао да нађе реч охрабрења за људе око себе.

Није лако бити талац — рече један који се налазио у групи око Јована.

Их, па нисмо само ми гаоци, рече Јован. У овој општој касапници свако је некоме талац. Ето ми смо таоци Немцима, који су нас овде ухапсили. А ти исти Немци су таоци партизанима око Цетиња. Немачка сила која је поробила више од половине Европе талац је Црвене армије и савезника, који ће је коначно срушити и ослободити свет од фашизма.

МАКСИМОВА ВЕРА

У марту 1942. године одржана је конференција у селу Церову у Пљешивцима. На њу је дошао и осамдесетогодишњи Максим Вукчевић. Кад су партизани почели говорити о тешкоћама, Максим устаде и рече:

— Слушајте, партизани, много сте се распричали. Нагађајте колико год хоћете а ја вам кажем ако остане само један партизан, победа ће бити његова!

— Како то мислиш ћеде Максиме?

— Ево како: партизани су у овом рату савезници Русије, коју никад нико није победио. Неће је победити ни Хитлер. Кад би се десило и оно што је немогуће да остане само један партизан у нашој земљи, Русија би га сматрала за савезника и победа би била његова.

САМО ОНИ ЗНАЈУ

Италијани дођоше у забачено селашце Забрџе. Ту наиђоше на старог ратника Марка Радомана.

— Стари, има ли овде партизана? — упита га италијански официр преко тумача.

— Нема партизана, али има доста оних који су за Русију — одговори Марко таквим тоном као да се у то ништа не разуме.

— Па где су ти што су за Русију?

— Е, то вам не бих знао тачно рећи. Знам сигурно да су негде по шумама, а у којима ја то не знам, то само они знају.

ЛЕГЕНДАРНА КРСТАРИЦА „АУРОРА“

ПРОНАЛАСЦИ ГОДИНЕ

Најуниверзалнији термометар

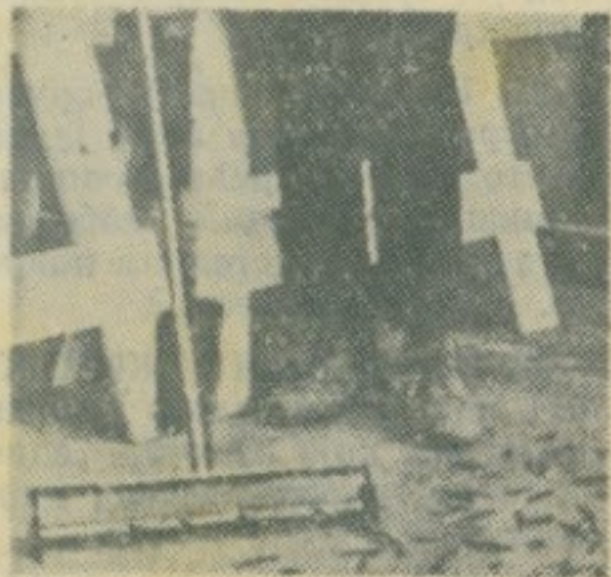
Нови термометар, проналазак стручњака познате фирме „Дженерал електрик“, има највећи досад постигнут дијапазон, Вештачки дијаман-

ти-полупроводници омогућавају мерење температура између минус 200 и плус 650 Целзијусових степени. Термометри ове врсте наћи ће примену у најекстремнијим областима: од електричних пећи до космичких летелица. Чак и када се живце термометра, танке као влас косе, усијају, апарат и даље нормално функционише.

МЕТАЛ-МАГНЕТ

После великих магнета монтираних на возилима сличним ваљку, који на аутострадама служе за скупљање експерата и других металних предмета опасних за аутомобилске гуме, на америчком тржишту појавиле су се ручне „магнетске метле“. Намењене

су чистиће гаража, радионица, пошључених прилаза и травњака. Метални отпацци и експерти који се накупе на ваљку-магнету одстрањују се све ома једноставно на тај начин што се дуж ваљка повуче један прстен од пластичне масе.

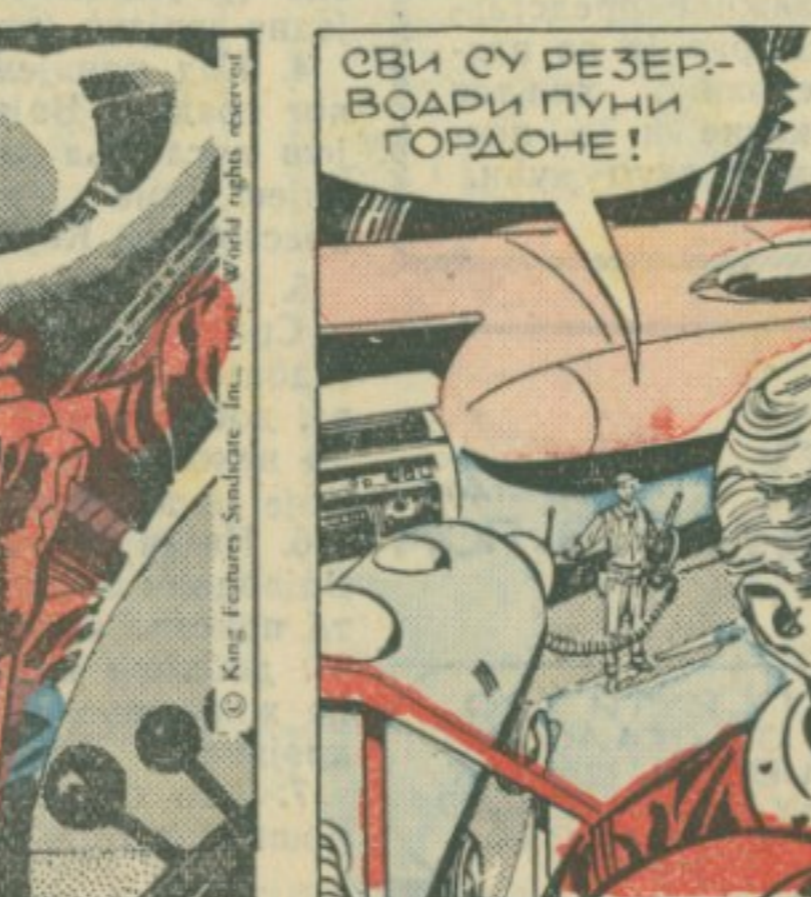
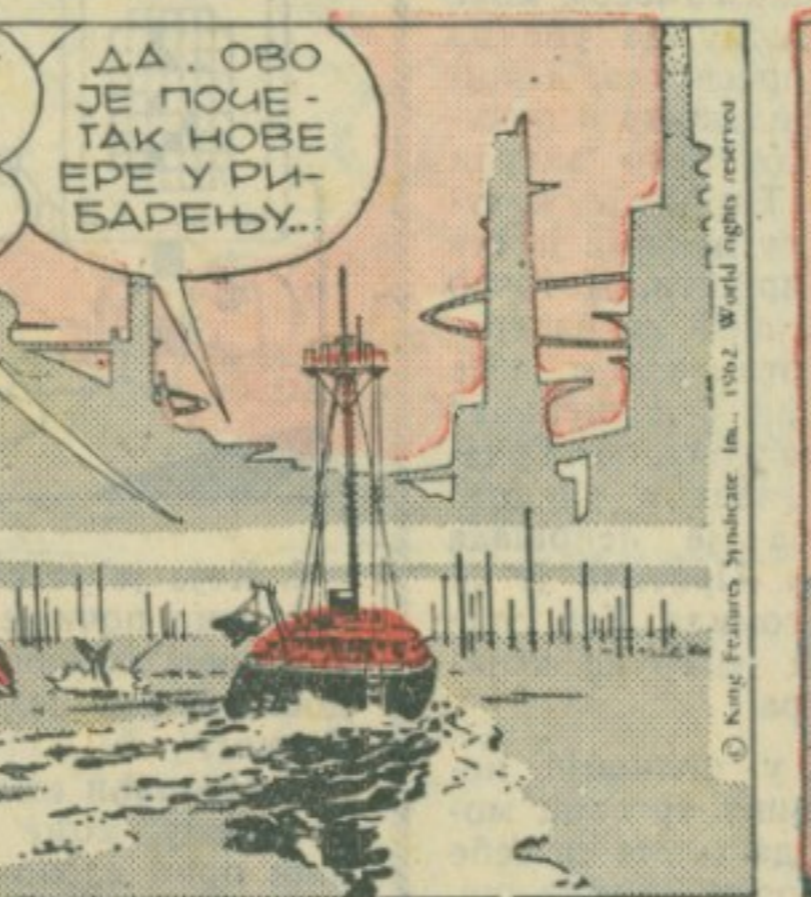
НАЈМАЊЕ ТЕЛЕВИЗИЈСКО „ОКО“

Енглески стручњаци за електронске уређаје конструисали су телевизијску камеру не дужу од оловке и са пречником од свега 4 сантиметра. Помоћу ње може се „заверити“ у атомски реактор, у бушотину на нафтосносним пољима или у авионско крило.

ЗВУЧНИ СЕМАФОР

На неким аутострадама у Канади и Сједињеним Државама постављају семафоре који приликом смене са зеленог на црвени сигнал наглас едбројавају последњих десет секунди (броји се од 10 па уназад до 1). Стручњаци сматрају да ће ове звучне опомене смањити број саобраћајних несрећа бар за 50 одсто.

ДАН BARRY ФЛАСИ ГОРДОН

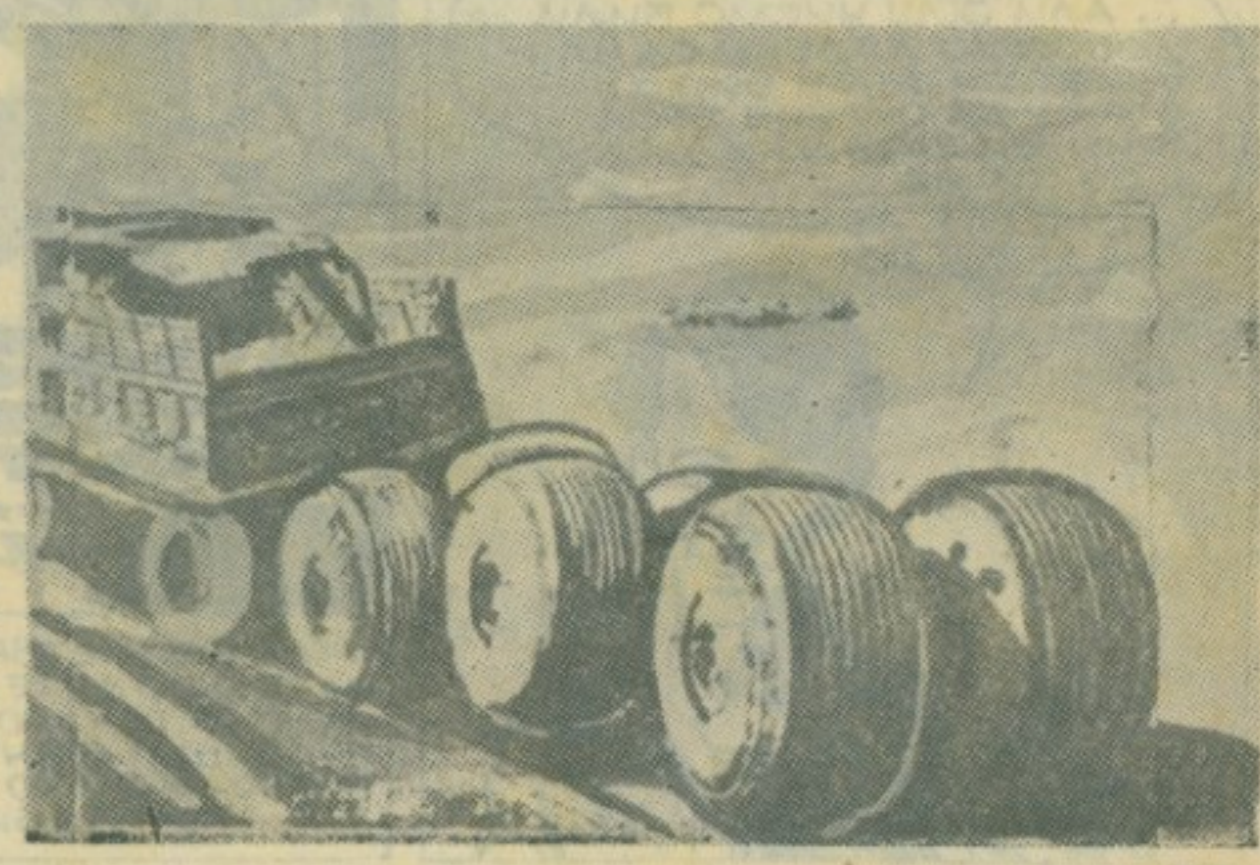

»СУВА« ХАРТИЈА

Да би се добила тона хартије потребно је приближно десет тона воде. Готово исто онолико као и пре две хиљаде година. Због тога је с великим интересовањем примљен предлог познатог данског проналазача Карла Крејнера о производњи хартије „насуво“. Нови метод има многа предимства над старим. „Мокри“ процес дозвољава само производњу равне хартије док се помоћу „сувог“ могу од хартије правити уцело читави предмети као, на пример, кошуље и хаљине.

Точкови-цистерне

Ови точкови које за собом вуче камион — а то може да буде и путнички аутомобил или чак и коњска запрега — у ствари су цистерне од којих свака прима по две тоне течности. У многим случајевима, нарочито тамо где би држање аутомобила-цистерне било раскош, они ће решити проблем допремања бензина или било које друге течности. И још једна предност: точкови-цистерне могу да се крећу готово по сваком терену.

ПЕЦАЊЕ ПИШТОЉЕМ

Из Канаде потиче овај аутоматски пиштољ за пецање који је међу европским спортистким риболовцима изазвао интересовање, али не и жељу да њиме замене своје пецаљке. Када се притисне ороз из цеви полети мамац заједно са удицом и најлонским ка-

КАО И У ПРОШЛОМ КОНКУРСУ „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ ЗА НАЈБОЉИ ДЕЧЈИ ЦРТЕЖ И ОВОГ ПУТА РЕДАКЦИЈА ЛИСТА ЈЕ ОДЛУЧИЛА ДА ОБЈАВИ УСПЕЛЕ РАДОВЕ И НАГРАДИ СВАКИ ЦРТЕЖ СА ПО 2.000.— СТАРИХ ДИНАРА.

„МРТВА ПРИРОДА“ — рад Драгиче Стојаковић, уч. VII Осн. шк. „Поштински борици“ — Врњачка Бања

„МРТВА ПРИРОДА“ — рад Госпођинке Јевремовић, уч. VII Осн. шк. „Јован Јовановић-Змај“ — Сремска Митровица.

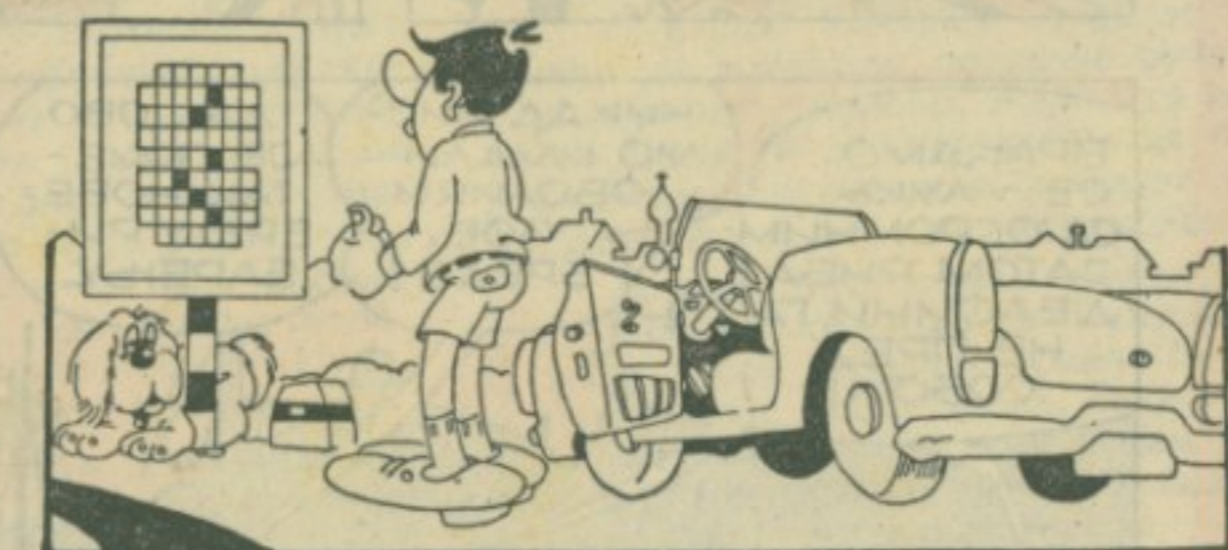
НЕВОЉЕ ЗБОГ НЕПОВЕРЉИВОСТИ

Да би се уверио колико и како ради његово особље док је он одсутан 32-годишњи трговац Барди преобукао се у калуђерицу и шетао поред своје радње у Чивитавекији завирујући у излоге. Незадовољан спремао се већ да својим службеницима прочита буквицу. Али како да скине калуђерску хаљину. На улици, не иде... Ушао је у најближу зграду у којој је станао један његов пријатељ. Појавила се секретарица. Али кад је калуђерица проговорила мушким гласом молећи дозволу да уђе да би се пресукла, девојка се уплашила и покушала да брзо залупи врата. Барди је потурио ногу девојка је стала да вришти. Дотрчао је њен шеф са напереним револвером. Не двоумећи „калуђерица“ се дала у бекство. Трчала је главном улицом. Мантија је лепршала за њом. Пратила ју је бучна гомила. Као спасишница је група карабинјера...

Тек у полицији неповерљиви трговац могао је да скине са себе калуђерску хаљину. Због лажног представљања морао је да плати неколико хиљада лира казне и — посрамљен кренуо кући.

ГЕОГРАФИЈА ВОЈВОДИНЕ У ЗАГОНЕТКАМА

1. Наведи име једног града Војводине са два слога, од којих први значи име једне рибе, други име једног дрвета!

2. Које је то село у Банату чије име почиње са Ч, а кад то слово замениш словом С, добијеш име једног града у Бачкој?

3. Пронађи име једног села у Срему коме кад промениш прво слово добијеш назив (у једнини) становника једне азијско европске земље.

4. Кад ранијем имену једног града у Војводини одбијеш последња два слога, добијеш име једне европске престонице. Који је то град?

5. Кад од имена једног села у Срему (познатог из НОБ-а) одбијеш последња четири слова, добијеш име које је носио неколико римских папа. Које је то село?

6. Назив једне покрајине у Војводини почиње са Б. Кад то почетно слово замениш са М, добијеш име једне домаће животиње. Која је то покрајина?

7. Ако од имена једне варошице у Војводини одбијеш

прва три слова, остане ти једно женско име. Која је то варошица?

8. Која река тече Војводином и кад јој одбијеш прво

слово добијеш једно мушко име?

9. Које село у Банату има име једног омиљеног воћа?

10. Кад називу једног села у јужном Срему одбијеш прва два слова добијеш име опет једног села у непосредној његовој близини. Које је то село?

11. Назив једне покрајине у

Војводини почиње са Б. Кад то слово замениш са словом З, добијеш једну привредну грану. Која је то покрајина?

12. Која река тече у Банату и кад јој промениш средње слово добијеш име једног града у Бачкој?

13. Пронађи једно историјско место у Војводини које се претвори у оружане људе кад му одбијеш први слог?

14. Која је то река у Војводини што остаје река и онда кад јој одбијеш прво и последње слово?

15. Кад парафразираш израз: продај старо, добијеш такође две речи које спојене у једну реч дају име једног историјског места у доњем Срему.

16. Пронађи назив једног града у Војводини, одбаци му последње слово промени слогове, па ћеш видети шта се ради са кравама, овцама и козама?

17. Које је то место у Војводини чије би се име могло насликати читавим низом димњака?

18. Назив је једног великог града у Војводини који се састоји из две речи. Прва реч односно израз не показује ништа старо, а друга реч означава виноград. Који је то град?

19. Кад једном месту у Банату одбијеш прво слово и последњи слог, добијеш поврће од кога се добива шећер, а кад од тога имена одбијеш последња три слова, добијеш материјал којим се покривају куће. Које је то место?

20. Који град у Војводини има у репу тицу?

21. Која је варош у Војводини која се претвори у шет кад јој средње слово М замениш са Ж.

22. На железничкој прузи Београд-Винковци лежи једно место. Кад му треће слово замениш са четвртим добијеш људе који су у сталном покрету. Које је то место?

23. Из израза: ТРАЖИ СЛОВО промени слово сложи једну реч која означава једно брдо са гробом песника младости.

24. Који је то град у чијем се имену крију слова: п, в, о, ч, а, в, е?

25. Кад називу једног села у Срему одбијеш последња два слога, остане ти ономастопејски глас једне птице. Које је то село?

26. Кад почетно слово једне планине замениш другим словом добијеш име једног омиљеног воћа. Која је то планина?

ОДГОВОРИ

- СОМБОР, сом, бор
- ЧЕНТА, СЕНТА
- СУРЧИН, ТУРЧИН
- БЕЧКЕРЕК, Беч
- ГРГУРЕВЦИ, ГРГУР
- БАЧКА, мачка
- ПАЛАНКА, Анка
- ТИСА, Иса
- ЈАБУКА
- ПОРОГАР, Огар
- БАНАТ, занат
- БЕГЕЈ, Бечеј
- КАРЛОВЦИ, ловци
- ДУНАВ, Уна
- Купи ново, КУПИНОВО
- ЗЕМУН, зем музе
- ОЦАЦИ
- НОВИ САД
- ЦРЕПАЈА, репа преп
- СУБОТИЦА
- РУМА ружа
- ПУТИНЦИ, путници
- СТРАЖИЛОВО
- ПАНЧЕВО
- КУКУЈЕВЦИ, куку
- ФРУШКА, крушка

КОСМИЧКИ МОЗАИК

На основу анализе (радиоизотопима) инертних гасова у метеоритима који су пали на Земљу, научницима је успело да утврде њихову старост. Она се креће од 15 од 600 милиона година. „Средовечни“ метеорити родили су се негде иза орбите Марса, а „млади“ су се формирали негде у области путање Месеца.

да је та планета којом страном окренута Сунцу и време дана и ноћи на њој. Особенисти окретања Меркура дају могућност да се изведе закључак да је ова планета некада била сателит Венере.

У сазвезју Лабуда недавно је откривен необичан извор радиоактивног зрачења. Његова температура износи једно милион степени! То је за сада „најтоплија“ тачка у космосу. Она се удаљава од Земље брзином од 241 хиљаду километара у секунди.

Претпоставља се да се језро Јупитера састоји из водоника, који је под утицајем огромног притиска попримио нека својства метала. Око тог „металног“ центра налази се слој смрзнутих гасова. Захваљујући таквој структури, планета се постепено скупља, приближно један милиметар годишње.

У току прошле године доказано је да је Сунце доста спљоштено на половима. Његово језро окрене се око осе приближно за два дана, а површински слој — за 28 дана. Услед тога се у маси Сунца појављује магнетска снага, која на половима скупља површински слој.

Донедавно су астрономи сматрали да је Меркур окренут ка Сунцу увек само једном својом страном. Сада је та претпоставка одбачена. Тачно је утврђен период ка-

Авантуре ГОРДОНА ПИМА ПО РОМАНУ Е.А.ПОА

Али, узбуђени ГОРДОН НИЈЕ МОГАО НИ ДА ПРОГОВОРИ...

ПРВИХ ДАНА ПЛОВИДБЕ УОПШТЕ НИСАМ МОГАО ДА УГРАВИМ ПРИЛИКУ ДА ДОЂЕМ БЕЗ ОПАСНОСТИ ДА НЕКО ОТКРИЈЕ ТАЈНУ КАПКА! НАМЕРАВАО САМ ДА СВЕ ИСПРИЧАМ ОЦУ...

...АЛИ ЈОШ НИСМО БИЛИ ДОВОЉНО ДАЛЕКО ОД НАНТУКЕТА И ОН БИ БИО У СТАЊУ ДА ОКРЕНЕ БРОД ЧИМ БИ САЗНАО ДА СИ ТИ НА МЛАЂИ!

...КАД САМ ЧЕТВРТОГ ДАНА ПОШАО ДА ТЕ ОБИЂЕМ ЧУО САМ ТЕ КАКО ХРЧЕШ. ВЕРОВАО САМ ДА СПАВАШ И КРЕНУО У СВОЈУ КАБИНУ! ЧИМ САМ УШАО ОСЕТИО САМ УДАРАЦ, ПО ГЛАВИ И ПАО БЕЗ СВЕСТИ!

КОЛАЧ ДОКТОРА НАУКА

Сала Института за историју Академије наука Совјетског Савеза дупке је пуна. Сакупили су се сви научни сарадници института. Пред њима, на дугачким столовима, нису се налазили древни рукописи ни пергаменти пожутели од времена већ... велике чиније пуне колача. Ту су и пирозни пуњени месом, пиринчом или купусом, торте, разни други слани и слатки колачи. Поред сваке чиније — затворен коверат а у њему целуља са шифром „аутора“.

Комисија је била веома строга али при добром апетиту. Сви експонати су пријали члановима жирија али им се ипак један учинио најукуснији.

Највише гласова добио је пуњени марципан у облику овна чије је ковриво руно било израђено од улупаних беланаца и шећера. Било је то мало ремек-дело култарске вештине. Под шифром „Верујте у науку“ крио се доктор историјских наука Андреј Гушкаш, аутор слатког овна. Победнику на конкурс за најбољи колач додељена је нарочита награда.

МУЗЕЈ ФАЛСИФИКАТА

У норвешком граду Лилехамере налази се музеј у којем су скупљени само фалсификати: лажне марке, новац, слике. Музеј је смештен у дупљи једног циновог дрвета.

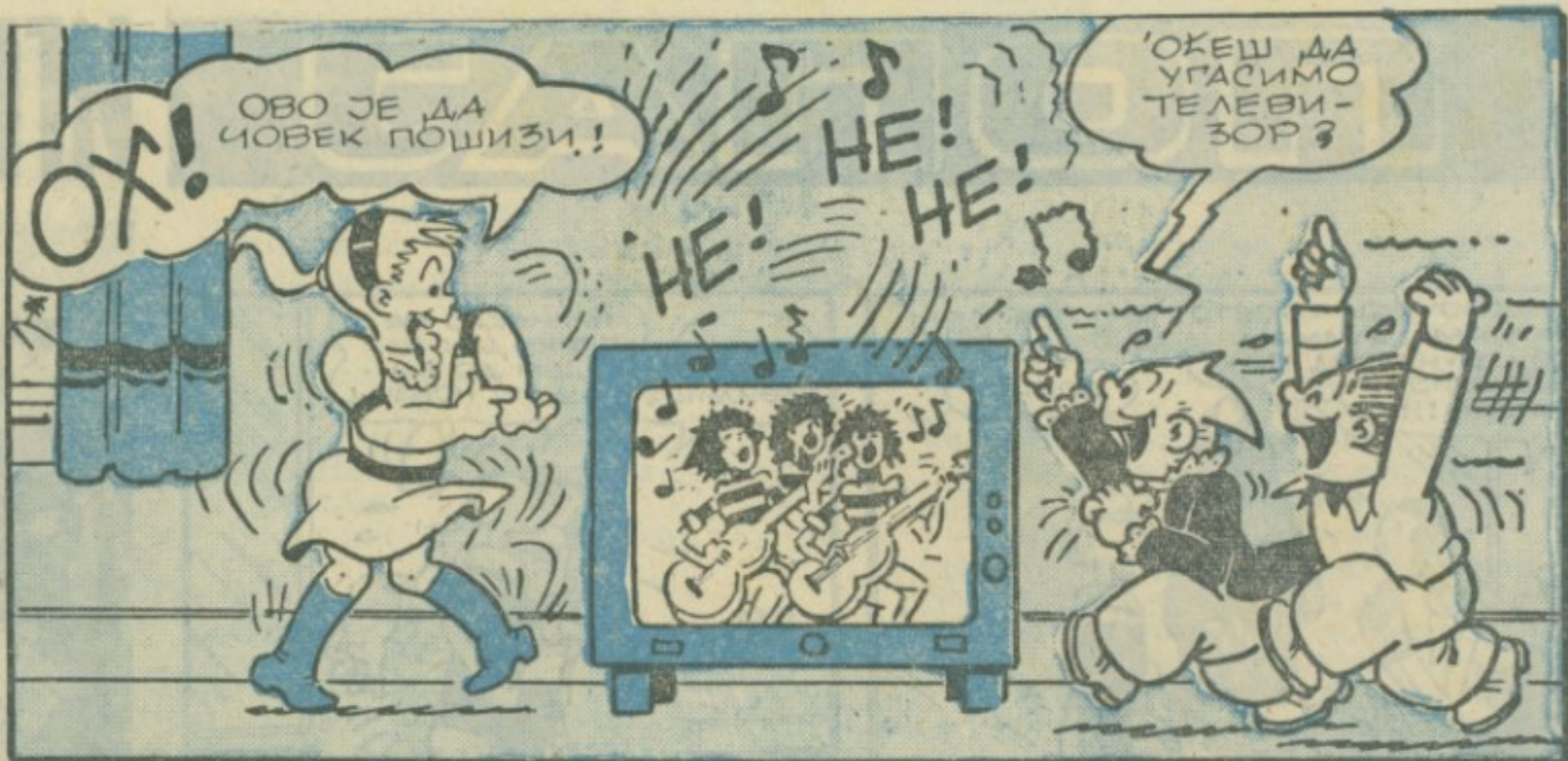
ЗА ВЕЋУ СИГУРНОСТ

Сигурносни појас повезан са системом паљења аутомобилског мотора спада у један од најновијих изума америчке аутомобилске индустрије. Мотор може да се упали само ако је копча на појасу причвршћена, а ако није прописно затворена, односно ако се за време војње олабавила — мотор стане.

МАРАТОНСКА ЗВОЊАВА

Када је умро владар Луј XV звона на једној катедрали у Француској непрекидно су звониле 40 дана. Од звучних вибрација звоник се толико растресао да се још пуних 20 година сам од себе клатио покрећући и звона.

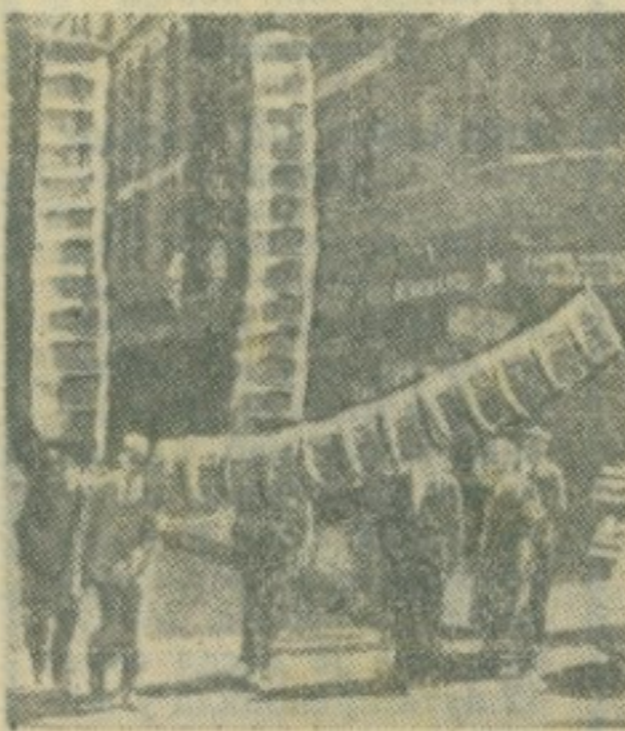
ЧУДНИ РЕКОРДЕРИ

НАЈВИШИ: РЕКОРД У СЕДЕЊУ НА СТУБУ

Једне јануарске вечери, 19-годишњи Мајк Вилијамс из Карбондејла, у америчкој држави Илиноис, стао је под туш. Тек шездесет часова касније затворио је чесму и вода је престала да га облива.

Најкупље вино је Шаго

НАЈЧАЧИ: РЕКОРД У ТРЧАЊУ СА „ТОРЊЕМ“ ОД КОТАРИЦА

Лафит Ротшилд. Цена: једна боца 130.000 старих динара. Енглеz Тори Дикенс је 1906. године написао најкраћи тестамент на свету, који гласи: „Све мајци“.

Највише кромпира једу Парагвајци — преко 250 килограма по глави становника годишње.

Седамнаестогодишња ученица Мари Роз Кирби провела је 1959. године битавих 211 дана и осам часова на једној бандери у Индијанополису у америчкој држави Индијана.

Руси Василиј Безбородниј и Гонјуш шамарали су се непрекидно 30 часова 1931. године у Кијеву.

Амерички свештеник Клинтон Локи држао је фебруара 1955. године проповед у једној вашингтонској цркви

НАЈХЛАДНИЈИ: РЕКОРД У БОРАВКУ У ХЛАДНОЈ ТЕМЗИ

НАЈИСТРАЈНИЈИ: РЕКОРД У ДУЖИНИ СВИРАЊА НА КЛАВИРУ

кој држави Мичиген, разлупали су за 4 минута и 51 секунду клавир и за исто толико времена остатке клавир провукли кроз прстен чији је пречник 22 сантиметра.

Британац Сесил Бархен појео је 10. маја 1965. године у Ипсвичу 56 сирових јаја за два минута.

ПОПАЈ ИГРАМО СЕ ЗЛАТНЕ ГРОЗНИЦЕ

се стичу „копачи злата“. Тих дана месни трговци и гостионичари зараде више но за пола године учмалог живота мале вароши.

Због чега читав тај „вашар“? Ево због чега: тог дана чланови општинске управе с председником на челу закопају на неко тајно место грумен злата а у поток што тече кроз градић сипају златан песак.

У Викенбергу 14. фебруара траже злато. И искусни копачи злата и „чечекоси“, запосевши обале поточића, чекају на знак за почетак „трке за златом“. У почетку раде уз смех и шала али их постепено обузме стара страст: тада више не виде и не чују ништа и једина им је мисао — злато.

Прошле године, за време ове „позоришне златне грознице“, тројица учесника успела су да из потока исперу злата у вредности од по 30 долара.

Дан се завршава општим слављем. Стари копачи злата задовољни су јер су се, бар за кратко време, вратили у дане младости и још једном доживели грозничаво узбуђење. Задовољна је и општинска управа јер је свота коју су „копачи злата“ оставили у њиховом граду неупоредиво већа од вредности златног праха просутог у поток.

Више од 200 хиљада људи пробијало се кроз снегом покривени Јукон. Дугачка жива змија пењала се уз планину и губила се у белој магли на врху. Цена за преносење терета преко Чилкутског превоја била је висока и копачи злата, који су хитали према Клондијаку, теглили су све на леђима: личне ствари, шаторе и храну — да не би умрли од глади тамо где је „злато у грумењима лежало на земљи.“

„Чечекоси“ — тако су искусни копачи злата у Калифорнији, Аустралији и Луизијани називали новајлије — нису могли да издрже ту трку за златом. Неки од њих, кад више нису могли да поднесу напоре, пуцали су себи у чело; други су губили разум, трећи се с ножем у рукама бацали на дојучерашње пријатеље. Или су просто остајали у снегу препуштајући се белој смрти. Од огромне, многонационалне „златне армије“ једва је 50 хиљада стигло до циља, а још мање их се вратило...

И ево, после пола века, историја се понавља — само овога пута у облику фарсе.

Сваке године у малом граду Викенбергу, у америчкој савезној држави Аризони, уочи 14. фебруара почну да

ЕФИКАСАН НАЧИН

Директор зоолошког врта у Ротердаму пронашао је ефикасан начин за борбу против најезде врабаца: магнетострелица. У време кад врапци просто преплаве врт, он преко гласноговорника пушта плочу на којој су снимљени крици једног њиховог друга. Чим их зачују, врапци се разбеже.

ПОЧЕЦИ МЕТАЛУРГИЈЕ У ИНДИЈИ

Петнаест металних пећи старих око хиљаду и по година пронађено је у Западном Бенгалу, област Јалпаигурија. Поред ових пећи које имају много сличности са модерним високим пећима, на истом месту пронађени су и остаци цигла. Стручњаци се надају да ће пронађене пећи помоћи да се одреде тачни почетци металургије у Индији.

ТАЈНА ДУЖИНЕ ЖИВОТА

Америчке жене живе дуже од својих мужа зато што чешће плачу гледајући разне мелодраме у биоскопима — тврди један њихов сународник психијатар и препоручује својим мушким грађанима да кад су љути вичу да би спречили чир у стомаку или срчани напад.

РЕКЛАМА ПО СВАКУ ЦЕНУ

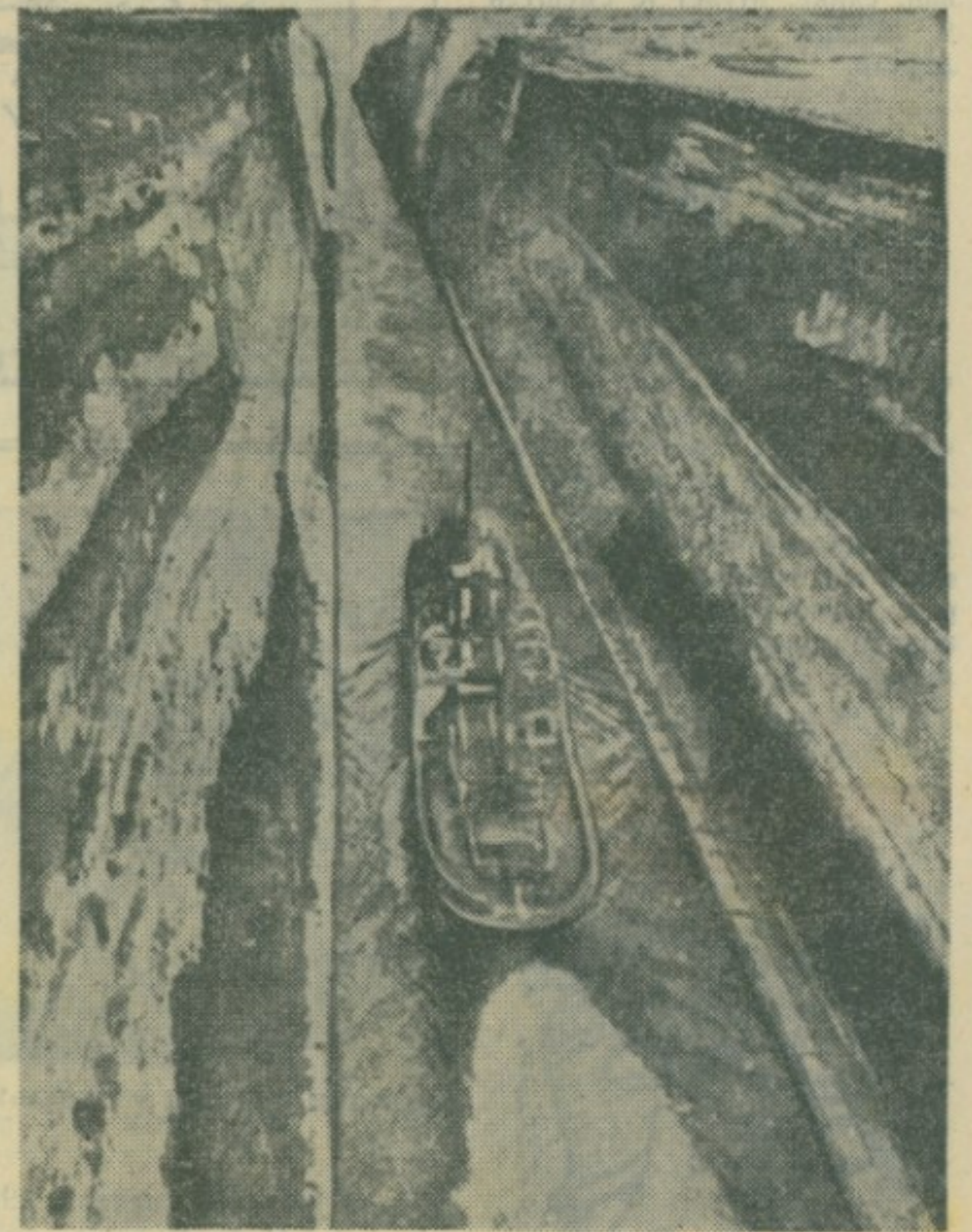
Два службеника једног енглеског туристичког друштва израчунала су да се у 127 енглеских хотела и планинских кућа као главни мамац за туристе наводи да је баш у њима преноћила енглеска краљица Елизабета. Међутим, она је досад само 12 пута преноћила у неком хотелу.

РАД МОЗГА И ЗЕНИЦА

Ако напрегнуто размишља о нечему, ваше очи говоре о томе — тврде амерички психолози Данијел Канеман и Џексон Билти. У оквиру опита које су вршили, пет студенткиња усмено су решавале задатак из аритметике док је за то време нарочита фотокамера сваког секунда снимала зенице њихових очију. У почетку је требало да студент

киње запамте неколико цифара и да их истим редом понове. Док су напрезале мозак да би запамтиле цифре, зенице су им се шириле да би се после датог одговора поново сузиле. Уколико је низ заданих цифара које је требало запамтити био дужи, уколико је задатак био тежи утолико се тај ефекат јаче испољаво.

КОРИНТСКИ КАНАЛ

На југу Балканског полуострва, на територији Грчке, налази се познати поморски пловни пут — Коринтски канал. Прокопан је ради скраћивања пута из Јонског у Јегејско море. Први пројекти о прокопавању овог канала да тирају из 602. године пре на

ше ере. Међутим, канал је прокопан и предат саобраћају тек 1893. године. Коринтски канал је дуг преко 6 километара и дубок осам метара. Он скраћује пут бродовима који плове од Јадранског мора за Пиреј и обратно за 325 километара.

ЧУВАЈ СЕ СЕЊСКЕ РУКЕ

ПО РОМАНУ А. ШЕНОЕ
ЦРТА Ћ. ЛОБАЧЕВ

ПРО-
БЕ
ЈОШ
ЈЕДАН
ДАН
И НАД
МРТВИМ
ГРАДОМ
СЕ
ПОНОВО
СПУСТИ
НОГ...

У
И
С
Т
О
В
Р
Е
М
Е
...

А
КРОЗ
НОГ ЈЕ
ЈУРИША
ИЗ
ГРАЦА
ПРЕМА
СЕЊУ
МАЛА
ЧЕТА
КОЊА-
НИКА...

СПОРТ

МОТКЕ — КАТАПУЛТИ

3 а најкраће време можемо се надати правим сензацијама у скоковима мотком. Обична пластика не задовољава више новаторе. Израђене су две врсте прототипа мотки — катапулта. У првој, нормалних димензија, примењен је сложени систем канала испуњених течносту. Под утицајем тежине скакача и енергије која се ослобађа при скоку, мотка се извија, то изазива померање течности и врло јако и брзо исправљање, што практично одбацује скакача у вис. Таква мотка може се

представљају трагове покрета појединих делова тела. Овај јединствен снимак показао је велику ритмичност и хармонију трчања Жазииа, независно од брзине и степена замора. Трка се поновила у неколико варијанти. Експеримент је био поновљен са тркачима различите вредности. Код оних слабјих била је запажена аритмија покрета и недостаци у координацији. Упоредбе филмова показало је и недостатке који су иначе остали незапажени код обичних метода снимања.

НАЈБРЖА МЕЂУ НАЈСПОРИЈИМА

У њујоршком зоолошком врту Бронкс одржана је летос необична трка. Учесници су били огромне корњаче на чијим леђима су седела деца цокеји. Супротно очеки-

вању победила је корњача звана „Више него спора“. Фавориткиње „Корак по корак“ и „Трбух до земље“ нису успеле ни да се приближе циљу.

Олимпијски град продаје ваздух

Од пре неколико дана најновији „сувенир“ који се може понети из града Мексика, где ће се идуће године одржати олимпијске игре, јесу конзерве пуне ваздуха. На аеродрому у Мексико-Ситију поводом почетка пред-олимпијских игара, од 14. ок-

добра продају се конзерве од по осмине литра на којима стоји етикета: „Ваздух из Мексика“. Једна конзерва стаје 4 пезоса (око 400 динара) и у њој има ваздуха само за један удисај. Иако је „олимпијски ваздух“ прилично скуп — по-сао цвета.

НЕЛОЈАЛНА КОНКУРЕНЦИЈА

У Чикагу, САД, продавац лимунате на спортском стадиону кажњен је због нелојалне конкуренције. Он је да би повећао продају свог освежавајућег напитка изнад чесама на стадиону истакао упозорење: „Пажња! Вода ни је за пиће“.

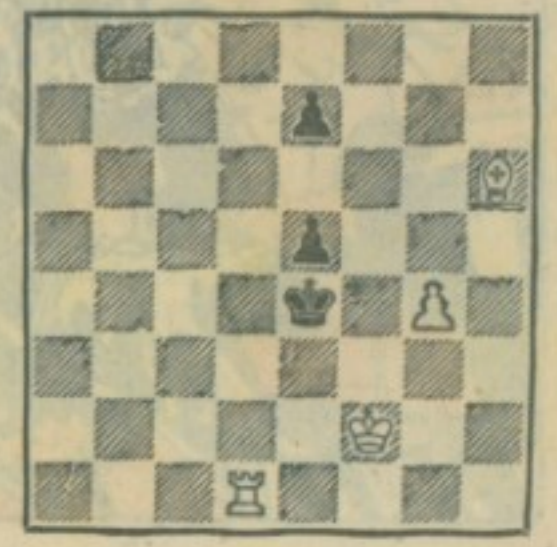

»ИНДИЈСКИ ЗАДАТАК«

Овај проблем послао је 1844. године из Индије енглески композитор шаховских проблема Х. Ловдеј (1815 — 1848) уредника енглеског часописа „Шаховска хроника“ и овај га је објавио у фебруарском броју 1845. године. У исто време пошиљка из Индије објављена је у француском часопису „Паламед“ где је изазвала огроман утисак по својој необичности у решењу постављеног задатка. Као што се из нашег примера, који је дат у нешто у-

прошћеном облику, може видети, у проблему постоји фигура која се привремено искључује из игре, да не би прни краљ био у пату, а да би на крају она суделовала у матној комбинацији. Решење проблема је у 3 потеза.

бели: Кф2, Тд1, Лх6, Пг4 (4)
бели: Кф2, Тд1, Лх6, Пг4 (4)
прни: Ке4, Пе7, е5 (3)
Решење: 1. Лц1, е6. 2. Тд2
Кф4 3. Тд4++ (двојни шах)
и мат.

Тачније од филмског снимка

Ш та карактеристике трчањење успели су да одгомајстора? На ово питавање тренери и научни сарадници Париског института за физичку културу. Мишел Жазии је пристао да учествује у истраживањима. За рамена, лактове, кукове и колена тркача причвршћене су минијатурне сигналице велике јачине које се напајају из батерија смештених на леђима. Жазии је трчао у потпуном мраку, а његови су покрети снимани на филмску траку тако да су се на њој виделе светлосне линије које

ТРОНЕДЕЉНА СРЕЋА

То је, вероватно, најнеобичнији преступник о коме сте икад слушали. Али, причу не треба почети од њега већ од њујоршког лета.

У сваком великом граду лето се тешко може издржати али лето у Њујорку — то је права мора. Усијан ваздух чију вредину повећавају растопљен асфалт и бетонске грађевине, ваздух презасићен гасовима из милиона аутомобила, фабричким димом, ваздух непокретан и влажан. И тај ваздушни „јастук“ који гуши може да растера — и то не потпуно

— само јак ветар. Али, ветар је лети у Њујорку редак гост. Ваздух у Њујорку загађенији је и отровнији од ваздуха у било ком другом граду на свету. Довољно је да човек проживи у Њујорку само три године па да лекари саве до краја његовог живота могу то да погоде по стању његових плућа.

Врело, загушљиво влажно њујоршко лето! Штетно нарочито за децу. Једини спас је — провести лето ван града. Али, летњи дечији логори веома су скупи. Чак ни просечно материјално обезбеђени родитељи нису у могућности да своју децу пошаљу ни на месец дана ван града. О си ромашним породицама и да не говоримо. Једномесечан боравак у неком осредњем летњем логору ван града стаје око 300 долара, то јест око 375 хиљада динара. Ето због чега огромна већина њујоршке деце проводи лето у граду.

А сад ево и приче о необичном преступнику.

Почетком овог лета у Бронксу, једном од делова Њујорка, појавио се висок млад и симпатичног изгледа полицајац. Он није дежурао улицама, није ловио преступнике, није регулисао улични саобраћај. Уопште, ретко се појављивао на улици. Али је зато залазио у породице, разне породице али углавном у сиромашне. Дошао би, представио се као полицајац, распитивао се за висину прихода о броју деце а затим би саопштио радосну и потпуно неочекивану вест: „Ваша деца овог лета могу да оду у летњи логор ван града. Бесплатно. Све трошкове преузима на себе полицијска станица, заправо њен одсек за старање о деци и омладини“. И одлазио би остављајући децу ван себе од узбуђења и радости.

Срећа деце из Бронкса трајала је све док глас о

њој није стигао до ушију полиције. И тада су — а то се догодило крајем маја — симпатичног полицајца ухапсили. Открило се да он уопште није полицајац. И плава полицијска униформа коју је носио уопште није била његова. Он је био једноставно Кевин Малин, стар 21 годину, грађанин Бронкса.

Зашто је Кевин Малин измислио ту причу о летњем логору од које није имао никакве користи.

Можда је тај чудни младик једноставно желео да у њему непознате а сиромашне породице унесе радост? Краткотрајну додуше, све док га не разобличи (он је схватао да ће обмана бити брзо откривена), али ипак радост. Јер, родитељи су били срећни. И деца. Три недеље живели су маштајући о шуми, трави, реци, језеру...

Необичан преступник. А да ли је преступник?

Поштована редакцијо!
О вашем часопису се рекло већ много доброт, зато нећу да понављам похвалне речи. Сада лак хоћу да вам се обратим с молбом. Желим да се дописујем са младићем или девојком из Југославије да бих се боље упознала са кивотом југословенске омладине. Изучавам спрскохрватски а зато ово за мене има велики значај.

Ја сам студенткиња лењинградског финансијско-економског института. Имам 17 година. Волим музику, особито јез и добру модерну музику. Веома ми се свиђају Ђорђе Марјановић, Арсен Дедић, Радмила Караклајић, Вице Вуков и многи други. Сем тога волим литературу и филологију. Због тога што ћу постати економиста мене интересује кивот социјалистичких земаља.

Молим вас помогите ми да започнем дописивање. Ваш редован читалац Наталија Архипова.

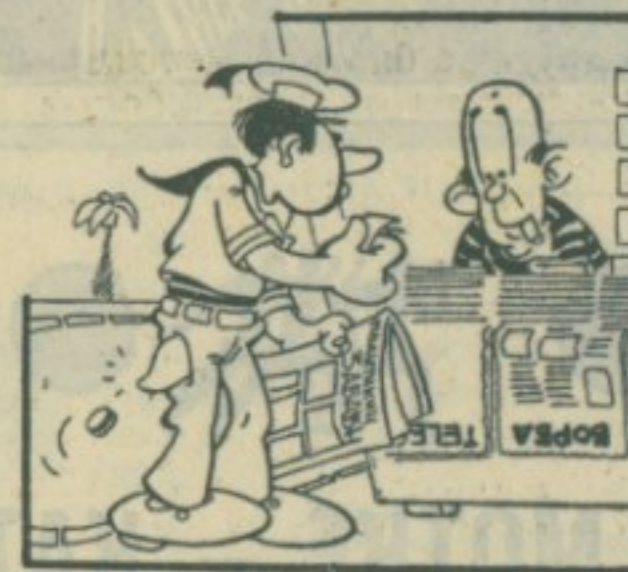
СССР
Ленинград, П-137,
ул. Подрезова, д. 26-Б, кв. 10
Архиповой Наталији Николаевне

Ученица сам III разреда Економске школе у Земуну и имам 17 година. Волим спорт и бит-музику. Желела бих да се дописујем са младићима и девојкама из наше земље и иностранства.

Драгица Босиочић
Земун
Лазара Саватића 10/5

Редован сам читалац „Забавника“ још из цивилства. Овде у ЈРМ наставио сам са читањем. Редовно одвајам од оне мале суме новца коју добијам за мој „Забавник“. Однедавно сам почео да се бавим сакупљањем разгледница, глумца, као и фотографија атлетичара. Верујем да ћу мењањем разгледница стећи и нове пријатеље што је веома значајно за нас младе. Имам 21 годину.

Морнар
Милевски Слободан
В. П. 7587/11—И
Пула

Желим да се дописујем, па вас молим да објавите моју адресу. Имам 13 година, размењивала бих разгледнице и марке. Језик дописивања српскохрватски и енглески.

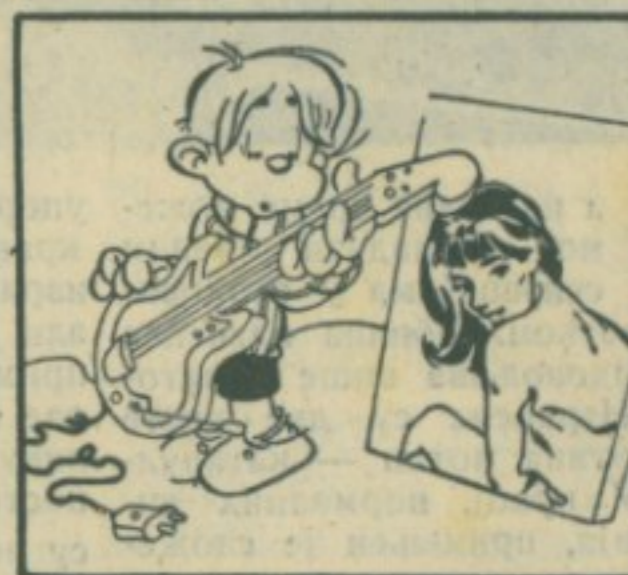
Добрила Пенчић
Свилајнац
Ул. Јоле Рибара бр. 8

Пошто сам редован читалац „Забавника“ а имам јаку жељу да се дописујем са друговима и другарицама широм земље, молим вас да објавите моју адресу. Имам 16 година а дописивао бих се на руском и српскохрватском; сакупљам марке и разгледнице.

Јовица Петковић
Сићево код Ниша

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама који уче гитару. Имам 15 година.

Мирослав Рађеновић
Чачак
Бориса Кидрича бр. 54

Молим вас да објавите моју адресу. Имам 21 годину и желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из ваше земље. Сакупљам разгледнице и фотографије глумца и певача. Језици дописивања: руски и српскохрватски. Надам се да ћете објавити моју адресу.

Венета Стојчева
бул. Дерко Стефанов 23
гр. Търговище
Бугарска

Молим вас пошаљите нашем разреду адресу неког разреда из ваше земље. Пишите на име

СССР Б. К. О.
г. Лениногорск 36—50
Титова Гаја

Имам 14 година и желео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Скупљам разгледнице.

Жика Шарац
Футог — Бачка
ул. Пионирска бр. 6

WALT DISNEY'S ПОТЕРА ЗА ЗЛАТОМ

Углавном добро подносим врућину, али данашњи дан је стварно био неподношљив. Цело поподне трљао сам ланеним уљем дрвене делове у унутрашњости једног ауто-ветерана, 34. годиште. Када сам на крају завршио посао, десна рука ми је била као одузета. Искључио сам радио, распремиле тезгу и извадио из фрижидера флашу пива. Сада сам могао удобно да се сместим у плећеној столици, напољу испред бензинске пумпе. Коначно се одмарала и моја стара дрвена нога.

Нисам дуго уживао у заслуженом одмору кад се један црни аутомобил застави испред бензинске пумпе. Упркос врућини осетио сам како ме обузима хладна језа. У аутомобилу су седела двојица. Возач је могао имати око 35 година — други је био још жутокуњац. Упркос неподношљивој жежи обојица су имала

тамна одела и кравате. Нешто је у томе било сумњиво. Пришао сам аутомобилу. — Молим вас напуните га супером — обратио ми се возач.

Онај млади је гледао право испред себе кроз шофершајбну. Отворио сам поклопац резервоара. При том сам запазио да је плочица са бројем нова и чиста и ако су цела кола била прилично прљава. Као што то увек чиним и сад сам обрисао предња стакла и погледао да ли има довољно уља. Било га је довољно али ја сам рекао возачу:

— Потребно вам је пола литра уља!
— У реду, само напуните — одговори он док је младић поред њега и даље зурно испред себе као да га се све то ништа не тиче.

— Све заједно шест и по долара — рекао сам возачу.

ПРИЧА ДОБАР СЕРВИС

У том тренутку почело је да грми. Ваздух је био пун електрицитета, олуја је градом се приближавала страховитом брзином.

— Брзо — повикао сам не размишљајући — брзо унутра! По овом времену не можете продужити пут.

Гром је ударио у високо дрво недалеко од нас. Сва тројица смо осетили јак потрес. Дошљаци су као и ја били изненађени силовитом олујом. Пожурили су за мном. Пошло ми је за руком да затворим врата гараже пре но што су прва зрна града почела у њих да ударају. Упутио сам се у малу кухињу. Крупна зрна града су толико лупала по крову од црног лимана да од страшне буке нисам чуо ни сам себе. После неког времена грмљавина се стишала и сад се чуо само уједна чен шум кише.

Старији ми се обратио:
— Имате ли овде телефон?
— Имам. Месни разговор можете да обавите али међуградски не, јер би ме то сувише коштало.

На то је младић скочио као раздражена звечарка и ја сам одједном угледао цев револвера. Младић је претећи провиктао:

— Ако ми ипак желимо да обавимо међуградски разговор, матори, како ћеш нас у томе спречити?

— Гутао сам.

Сад се умешао возач:
— Ал, лудаче, склони то! Зар ти није доста оно што си учинио? Хоћеш обојицу да нас доведеш на електричну столицу?

Момак је бесно махао револвером.

— Фреди, заједно смо радили — заједно носимо последице!

Хладнокрвност старијег била је за дивљење. Наслонио је главу на руке и рекао с презиром.

— Ал, ти си глуп. Седимо тако рећи

— Јеси ли чуо Фреди? Матори би хтео једно пиво!

Фреди је гледао у таваницу и нервозно добовао прстима по столу.

— Ал, — рече он уз стрљив уздах — нека човек узме пиво ако хоће.

Отишао сам до фрижидера, узео флашу пива и сео за сто с њима. Киша је још увек равномерно и снажно добовала по крову.

— Чујте — обратио сам се обојици — не знам шта све ово треба да значи али ако мислите на новац, овде нећете ништа наћи. Имам у џепу 11 долара а у ормару још 85. То све можете да узмете а онда гледајте да се губите. Желим само да имам мир. Мислим да не захтевам много.

Фреди је набрало чело и нетрпељиво гледао у Ал док је са мном говорно.

— Слушај, стари, не треба нам твој новац. Чим киша престане, отићи ћемо. Зар не, Ал? Он не зна где смо били нити куда идемо. Телефонирати такође не може, према томе не може нас пријавити.

— Фреди — прекиде га Ал — зар ниси приметно да се он уопште не плаши? Откако смо овде није показао ни најмањи знак страха. Ако се неко не плаши, онда је ту нешто посредно што ми не знамо. Фреди, нећемо га оставити живог!

Машио се за револвер али Фреди га је у истом тренутку лупно песницом у лице тако да је Ал одлетео до фрижидера. Полако се усправио. Фреди му није дао времена да се снађе, гурнуо га је кроз врата у гаражу. Ја сам ишао за њима и отворио врата. Ал је био већ скоро код кола када се муњевито окренуо са револвером у руци. Одјекнула су два хица. Фреди се срушио. Ја сам скупио сву снагу и једним скоком се склонио иза томице старих точкова. Ал је још четири пута опално у правцу мога склоништа а затим је мотор заурлао. Отишао је.

После неког времена доукао сам се до Фредија, али ту се више ништа није могло учинити. Оба хица погодила су га право у груди.

Отрчао сам натраг у гаражу и отворио трећу фиоку на тезги. Укључио сам одашљач, причекао док се не загреје и поновио свој сигнал за распознавање. После кратког времена дошао је одговор полицијске станице.

— Овде помоћник шерифа Андерсон — јавио сам се. — Један од тражених пљачкаша банке је овде, готов за мртвачницу. Другога можете да ухватите на око 10 километара северно од моје бензинске станице, на старом друму. Даље неће стићи, сасуо сам му у мотор пола литра ланеног уља. Препоручујем опрезност приликом хапшења... опасан револвераш. Стоп.

РЕТКЕ КОЛЕКЦИЈЕ

глине, чоколаде, пластичне масе, дрвета...

У лењинградском институту руске књижевности постоји збирка рукописа и писама Александра Пушкина. За последњих 40 година сакупљено је 1.739 аутограма великог песника. Иначе, колекција се не престало попуњава. Недавно је, на пример, добијено Пушкиново писмо из 1834. године, које је чувао у личној колекцији пијаниста Холденвајзер.

Статистика показује да међу становницима Лондона има више нумизматичара него других колекционара. Међу њима има много познавалаца и поштовалаца ретких монета. Тако у једној од њих нема више од неколико хиљада различитих пера зелених једно за друго соком тропског дрвета. Таква пера ваљ је још и данас у оптицају код острвљана југозападних дела Тихог океана. Да би се саставила једна новчаница, потребно је побити мноштво птица. Од сваке се узима само по једно перо. За једну такву новчаницу може се купити, рецимо, чамац или свиња.

Пољак Станислав Скрабоња поседује највећу приватну колекцију лептира у Европи. У његовим кутијама се налази око 80 хиљада различитих лептирова са свих континената. Један од занимљивих примерака по размерама крила конкурираше птицама — 18 сантиметара.

У Њујорку постоји агенција која рекламира свој посао овако: „Посредујемо између пљачкаша древних гробница и богатих колекционара. Можемо набавити све. Код нас можете купити саркофаг од алабастера из трихиладите године пре наше ере која потиче из Месопотамије, грчке амфоре, радове древних египатских златара“. И заиста, пљачкаши с лопатама па чак и миноистрживачима, попут скакаваца налазе на места древних насеља и чисте све од реда. После тога најреднија дела уметности заувек ишчезавају од очију науке у приватне збирке. Постоји претпоставка да је у 1965. години унето у приватне колекције у САД десет пута више уметничких предмета старих цивилизација Азије него у музеје читавог света.

Један новозеландски фармер сакупљао је десетак година празне флаше од вина и пива свих могућих облика и величина. Колекцију на крају није могао да смести ни у две велике бараче. Када му је сакупљање досадило, фармер је позвао азијара и затражио да му од флаша сазида кућу. Зидар је помоћу малтера озидао кућу с капијом и верандом.

»КАМЕНО СТАДО«

На југозападном ободу Одровског крашког поља, не далеко од Димитровграда, налази се благо нагнута падина са безброј малих кречњачких блокова. Заобљени од

снега, киша и ветрова, и посматрани из даљине ови сивобели кречњачки блокови личе на стадо оваца које почива после паше.

Песма грлице против несанице

У Токију је недавно отворен хотел у коме се између осталог у собама налазе магнетфонске траке на којима је снимљена песма грлице а намењене су онима који пате од несанице. Према мишљењу лекара специјалиста песма ових птица је идеално средство за умирење и добар сан.

БОЉЕ И ТО

У енглеском граду Манчестеру изгорело је поштанско сандуче. Још истог дана кривац се пријавио полицији и признао: „Написао сам својој ташти једно веома грубо писмо. Показало сам се, сипао у сандуче бензин и запалио га“. Осуђен је да направи штету и да недељом десет пута уза стопце испомаже у ватрогасној чети.

ТАЧНОСТ ИЗНАД СВЕТА

Библиотека једне њујоршке поморске осигуравајуће агенције има богату архиву о свих бродоломима који су се икад догодили. Знајући за то неки шаловичина замоли их преко поште да му пошаљу извештај о Њојевом ковчегу Ево шта је на своје велико изненађење примио као одговор и касније послао једном њујоршком листу.

„Њојев ковчег — саграђен 2488. године пре наше ере од дрвета, са спољашње стране импрегниран смолом. Дугачак 300 лаката а широк 50. Теретни брод за превоз стоке. Власник Њоје и његов син. Последњи траг: насукао се на брду Арарат.“

»МАЛА НЕЛИ«

У почетку је хеликоптер на нашој слици, назван „Мала Нели“, био само један од реkvизита Џемса Бонда у борби против ваздушне флоте Спектра у научно-фантастичном филму „Само се два пута живи“. Међутим, према изјави његовог конструктора (на нашој фотографији се види како испробава ово возило) ускоро ће се серијски производити а стајаће нешто више од два пута него просечни аутомобил.

„Мала Нели“ ће моћи да превози свог pilota брзином од 100 километара на час, биће тешка 120 килограма а кад се демонтира моћи ће да се смести у четири лакша коферица и тако биз тешкоћа стана у већи аутомобил. И поред лаког руковања овај хеликоптер ће моћи да се попне на висину од 4.000-5.000 метара и тако корисно послужи у служби спасавања као и контроли путева и аутомобила. Није искључено да ће у будућности моћи да замени и аутомобил.

ПЕЛЕРИНЕ — НАЈНОВИЈА МОДА ЗА МЛАДЕ

У колекцијама за јесен и зиму, приказаним у највећим модним центрима света, модни креатори су се просто утркивали у лансирању пелерина за дан и вече. Они их нарочито препоручују младима, као

практичну одећу која се носи преко костима или топлих, вениних хаљина. Допуњене топлим шаловима живих боја, чизмицама или доколеницама, пелери не ће ове јесени и зиме бити омилена одећа младих девојака.

ОТРОВНИЦЕ ЧУВАРИ ДИЈАМАНАТА

Мало планинско село Мукуге у централном делу Бразила већ дуго година привлачи пажњу авантурера је да у непосредној близини Мукуге околним пећинама и језерима има дијаманата у изобиљу. Али, они који желе да дођу до њих морају бити не само стрпљиви, храбри већ и — срећни!

Разлог: на том послу вребају их многе опасности.

Трагачи за дијамантима не треба да се плаше околних племена јер су она пријатељски расположена, али зато природа представља тешко премостиву препреку. Врло често за дијамантима треба трагати у неоспитаним мрачним пећинама које су уз то и јако влажне. Готово у свакој има по неколико извора одакле вода цури да би од млазева ускоро настао поток, често дубок и по метар-два. Често се камење одроњава и то представља велику опасност за трагаче, ако им камен затвори улаз у пећину или се сруши на њих, нема им спаса.

Међутим, природа као да је желела да још боље скри-

је дијаманте па се драгоцено камење налази у малим увалама, расцепима стена или из лазимо извора. Трагачи морају да се пенетрају по влажним стенама да би на неки начин допрли до свога пећине које су често високе и преко тридесет метара. И, разуме се, среће су честе.

И као да јој то није било доста: природа је поставила још једну, најстрашнију препреку — змије отровнице.

Постоје три врсте отровница у овом крају. Једну од њих домороци називају sascavel, а то је у ствари обична зечарка. Друга је jagaca врло мала змија, дуга само тридесетак сантимера. А трећа је patrona која личи на зечарку и понаша се као она али је отровнија и опаснија од ње. Напада таквом брзином да човек и не стигне да схвати шта му се десило а већ умре. Припадници домородних племена тврде да знају лек против уједа тих змија, али га нерадо дају трагачима дијаманата. Кажу да би то изазвало бес пећинских богова зато што их узнемиравају а они

Домороци покушавају да упланинским поточима пронађу неки дијамант.

БИК КОЈИ СЕДИ

... НЕКОЛИЦИНА ВОЈНИКА УСПЕЛА ЈЕ ДА УМАКНЕ ОДНОСЕИ СА СОБОМ И РАЂЕНОГ КАПЕТАНА БРАУНА...

ДОК СЕ ОПОРАВЉАО У ТВРЂАВИ ЛАРАМИ КАПЕТАН БРАУН ЈЕ КОВАО ПЛАН О ОСВЕТИ...

ЧИМ СЕ ПРИДИГАО, ПОЗВАО ЈЕ СВОЈЕ ОФИЦИРЕ...

МЕЂУ ИНДИЈАНСКИМ ПЛЕМЕНИМА ПОСТОЈИ СТАРО РИВАЛСТВО... ЧАК И МРЉЊА! АКО УСПЕМО ТО ДА ИСКОРИСТИМО...

КАПЕТАН БРАУН ПОЧЕО ЈЕ ДА СПРОВОДИ СВОЈ ПЛАН У ДЕЛО...

ОВИМ ЗЛАТОМ МОЖЕ БИШ ДА КУПИШ ПУНО ЛЕПИХ СТВАРИ!

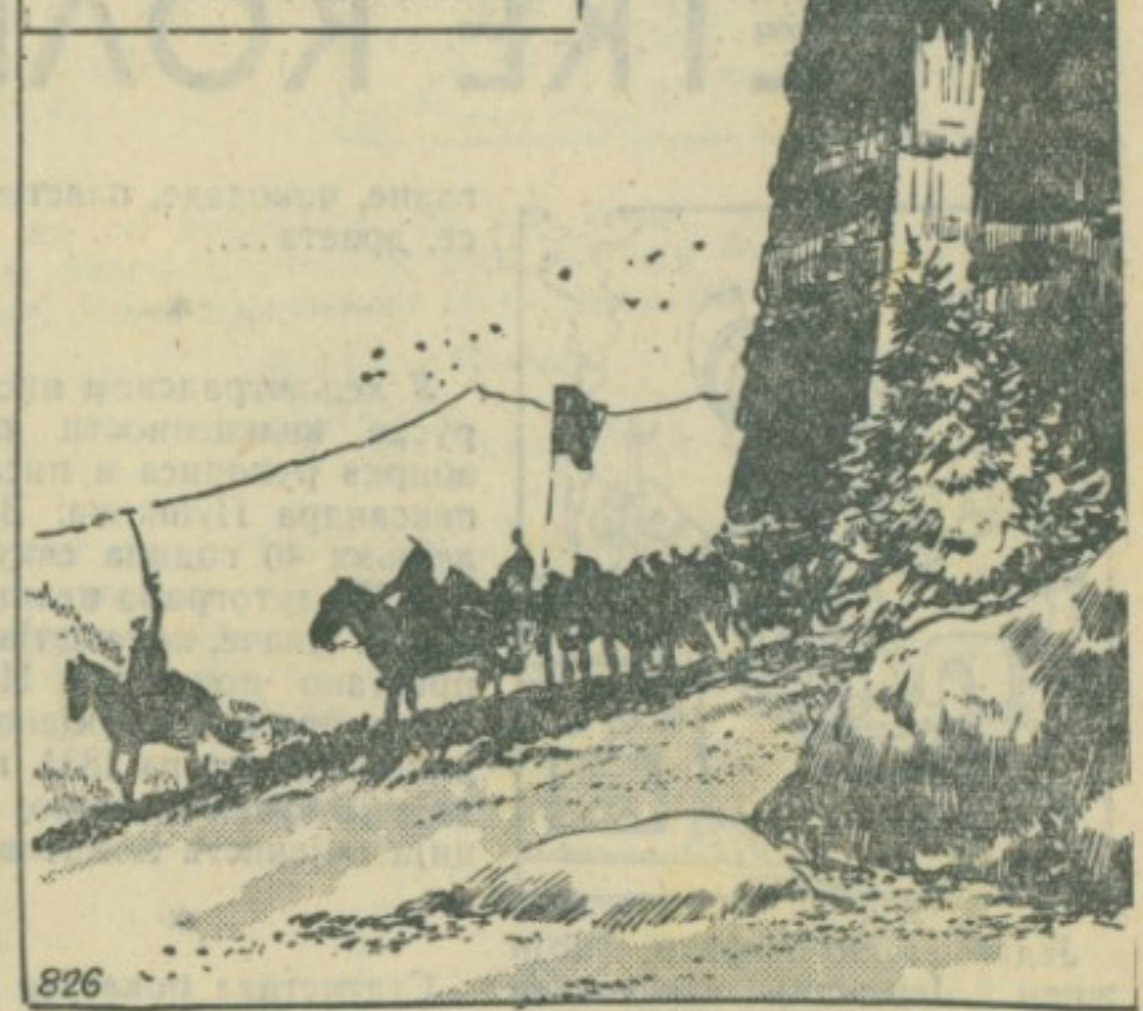
НЕШТО КАСНИЈЕ...

ПРИКУПИО САМ КОРИСНА ОБАВЕШТЕЊА...

БИКА КОЈИ СЕДИ И ЦРВЕНОГ ОБЛАКА МОЖЕМО УХВАТИТИ НА ПРЕПАД! ОНИ СУ ПЛЕМЕНА ДЕСЕТКОВАНА У БОРБИ ПОСЛАЛИ НА ЈУГ... ДА СЕ ОДМОРЕ И ОПОРАВЕ. ТО ЗНАЧИ ДА НЕ ОЧЕКУЈУ НАШУ АКЦИЈУ...

СУТРАДАН ЈЕ КАПЕТАН БРАУН КРЕНУО С НАЈБОЉИМ ЦЕТАМА...

се плаше њихове освете и не желе да их разгневе. Неки племенски вође дају трагачима некаке мачеве који, наводно, штите од уједа змије.

А ретко где има толико змија као у том крају. Готово у свакој пукотини иза сваког камена, у сваком удубљењу лежи по једна или више ових опасних змија.

Иначе, дијаманте у том крају каже прича пронашла је једна мазга 1844. године. Власник мазге Хозе до Прадо пошао је по дрва у шуму. Од једном, тврдоглава мазга је застала крај једног поточића пуног блата и почела да брсти. Узалуд је власник викао мазга је остала упорна. Најзад је Хозе морао да уђе у блато и потера мазгу. Извлачећи се животиња је са блатом изнела на ногама и неки камен који је необично светлио. Изненађени Хозе је узео камен и схватио да се ради о дијаманту. Кад је мало боље претражио околину, утврдио је да их је још пуно у блату.

Вест се брзо прочула и ускоро су не само људи из околине већ и издалека захваће-

ни дијамантском прозницом, похрлили према Мукуге.

Драгог камења је нарочито доста било у пећинама. Стручњаци су касније утврдили да су дијаманти из алувијума (најмлађи период новог геолошког доба кенозоика који још траје (и да их јаке кише које падају у овом крају доносе из кварцних формација суседних планина.

Сматра се да велике количине дијаманата леже и у неколико језера која се налазе

једно испод другог. Али сва су та језера доста дубока и пуна наноса тако да се до њих тешко стиже. Било је више покушаја гњураца да се домогну тих дијаманата, али су резултати били слаби.

Пре две године један инжењер из Рио де Жанеира стојио је план како да дође до дијаманата. Он је донео већу количину динамита и почео да минира једну страну највишег језера. Веровао је да ће на тај начин исцрпети во-

ду и после лако тражити дијамант у наносу. Али несрећним случајем инжењер је погинуо од камена избаченог динамитом. Тако је и овај план пропао. Разуме се то неће бити последњи покушај да се дође до дијаманата у језерима а и у пећинама. Јер ма колико да су исцрпене залихе свака већа бујица која продире из унутрашњости брда носи са собом нове дијаманте. Само, дуг је пут док они стигну у пећину а велики број мањих пећиница и рупа које задржавају дијаманте на њиховом путу.

У последње време и сама бразилска влада заинтересовала се за дијаманте и већ је упутила једну комисију стручњака да испита вреди ли уложити средства да би се дошло до дијаманата. Једна америчка фирма из Сан Франциска такође је тражила од бразилске владе дозволу да покуша да пронађе дијаманте. Још се не зна одговор бразилске владе. Али, без обзира на то смели појединцима нико не брани да покушају срећу. Уз лични ризик, наравно.

У пукотинама ових престојалишних пећина има дијаманата. Али има и змија.

ВЕРНОСТ ДО СМРТИ

Књижевнику Метерлинку припада афоризам: „Кад не би било паса, човек би се осећао усамљен“. Он веома занимљиво поткрепљује ово своје тврђење. Човек је, каже он, потчињено себи многе животиње — коња, краву и остале, — али је од свих само пас спреман да испуни сваку његову жељу. Ако му је потребно да летим брже од ветра, пас се претвара у стрелу — у хрта, ако је потребно продри у недоступну пукотину, пас се претвара у змију — у јазавичара... Једном је неки природњак казао: „Створивши пса природа је обавила деvedесет пет процената посла. Човеку је остало само пет процената.“

и пас-љубимац Георгија Сједова, истакнутог руског географа и истраживача који је са оскудним средствима што је за истраживања издала царска Русија, покушао да допре до Северног пола. Сједов није издржао напоре: разболео се и умро. Другови су га сахранили на Рудолфовом острву, у белој поларној пустињи. На острву је остао и Фрам. Остао је добровољно: није хтео да се растане од господаревог гроба. Чланови експедиције су га неколико пута хватали али би им он увек побегао и враћао се на гроб. Морали су да га оставе. И одлазећи са острва — како је записао у свом дневнику један од чланова — људи су још дуго чули тужно, отегнуто Фрамово завијање које је дичило на прави плач.

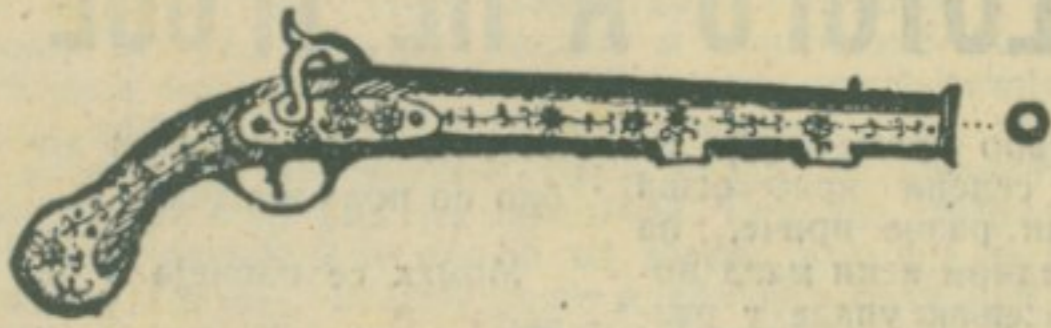
Занимљива је прича о Боби из Грегфрајерса коју је с документарном тачношћу објавио лист „Лондонске новине“ у броју од 24. септембра 1960. године. „Та историја почела је 1850. године када је Стари Цок, како су сви звали Цона Грејема, набавио псића Бобија. Боби је сваког дана помагао старом Цоку да чува стадо а једном недељно објаша су одлазили у Единбург на сточну пијацу. Тих дана би тачно у подне, када би са зида Единбуршке тврђаве одјекнуо топовски пуцањ, пастир и његов пас кретали у крчму коју је држао неки мистер Трејл. Када је због старости изгубио службу, пастир је остао да живи у Единбургу а Бобија је послао на траг на газдину фарму. Али, пас није могао да поднесе растанак с господаром: сам се вратио у Единбург и нашао старог пастира у познатој крчми. Старац га је повео са собом с намером да га првом приликом пошаље назад на фарму. Али, после неколико дана стари пастир је умро у својој изби. Када су суседи открили његово тело, Боби је седео поред

постеле и чувао мртвог господара. А сада долази најзанимљивији део приче... Сваке вечери пас је одлазио на гробље у Грегфрајерсу и све до јутра остајао на господаревог гробу. Дану није могао да буде на гробљу: терали су га батинама. Тачно у подне улазио је у гостионицу мистера Трејла, као у срећно доба кад му је господар био жив. Крчмар га је хранио. Такав живот трајао је око девет година, све док Бобија нису ухватили као пса-дугалицу. Спасео га је председник општине из Грегфрајерса који је платио за његово ослобођење и снабдео га огрлицом на којој је било угравирано: „Грегфрајерс Боби.“ „Од лорд-мера, 1867. Има дозволу.“

Још пет година проводио је Боби ноћи на гробу старог пастира. Ту је и угињо 1872. „Пас је поделио снежну тортуру“, — наслов је чланка који је објавио лист „Дејли воркер“ у броју од 4. јануара 1962. године. „Шездесет једногодишња Сара Ратинген прележала је целу ноћ у снегу у близини своје куће у Крик Бертену. Поред ње је читаве те дуге и хладне ноћи била керуша Сенди. Мисис Ратинген се, враћајући се из посете рођацима, оклизнула и у паду повредила ногу тако да више није могла да устане. Сендију је нашао како лежи у снегу и остала поред ње све док није угледала свог господара Цона Мигинсона када је овај ујутру пошао на посао. Мистер Мигинсон је испричао да је видео Сенди и да је покушао да је пошаље кући, али га она није послушала, већ га је стално угледала напред. „Тада сам угледао мисис Ратинген како лежи у снегу, готово без свести и потпуно укочена од хладноће. Сада је у болници...“ — рекао је репортеру Сендин господар. А ево шта се догодило за време последњег рата. Керушу-сетера Силву која је припадала једној руској породици хитлеровци су „конфисковали“ а њене господаре отерали у концентрациони логор. Не треба ни причати какав је био живот логораша. Међу затвореницима се нашао и синчић Силвиних господара. Њему је првом претила смрт од изнурености, глади и хладноће. Једне ноћи дечака је про-

будило тихо цвиљење. Неко га је гуркао влажном њушком, лизао и радосно скичао. Силва! Била је ужасно измршавела и на врату је имала комадић узице. Прегризла је узицу којом је била везана, побегла од Немаца, затим ископала рупу испод бодљикаве жице којом је логор био опасан и дошла. Како је пронашла своје господаре, остаће заувек тајна. Није дошла „празних руку“: донела је у аубима велику кост на којој је било остатака куваног меса. И положила је пред ноге својим господарима. Та кост, оно мало меса на њој и срж из ње буквално су вратили дечака у живот. Силва је пре зоре ишчезла. Као да је схватила да не сме да остане у логору: убили би је. Али је још неколико пута долазила ноћу и увек би донела нешто за јело: макар кромпир или сирову шаргарепу. Једног јутра, кад се извлачила испод жице, стигао је метак логорског стражара...

ШТА?

ЦАРСТВО ВЕТРОВА

Поларне области право су царство ветрова. За време снежних олуја ветар достиже брзину од 30 метара у секунди. Човек који се за време такве олује

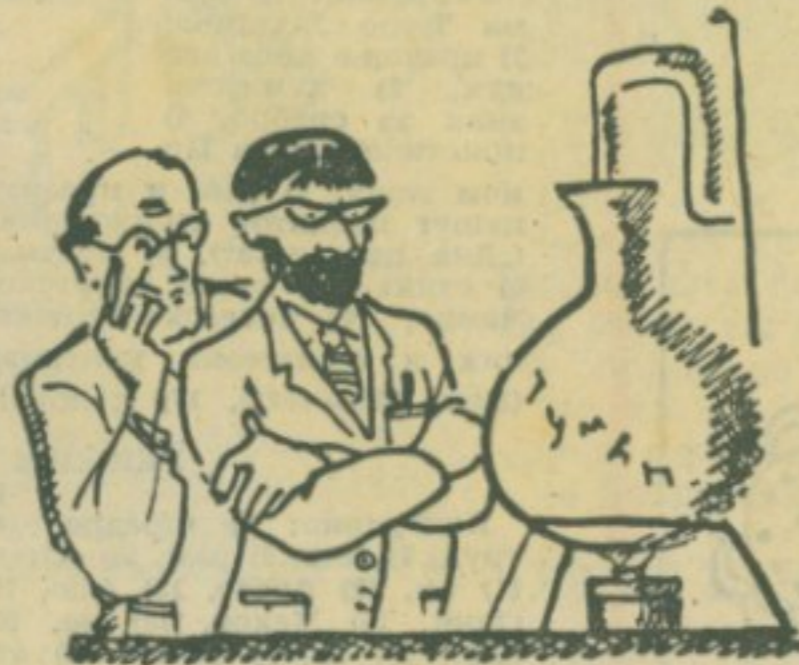
креће насупрот ветру изложен је притиску који премаша половину његове сопствене тежине.

РАДОЗНАЛИ КИТ

У близини поларног насеља Мирни на Антарктику попуцао је једном лед крај обале. Из велике пукотине у леду промолио је главу огроман кит. Њега је, очигледно, занимало шта ту људи раде. Док је

ГРОЖЂЕ И КИТОВИ

Колико ће које године виногради дати прожђа зависи до извесне мере и од улова китова. Наиме, виногради дају нарочито обилан род ако се у гајењу лозе примене нарочити препарат гиберелин. А у састав гиберелина улазе микроорганизми за чије је успешно развијање неопходно сало китова уљешура. Тако ови океански цинови осигуравају виноградарима богату бербу.

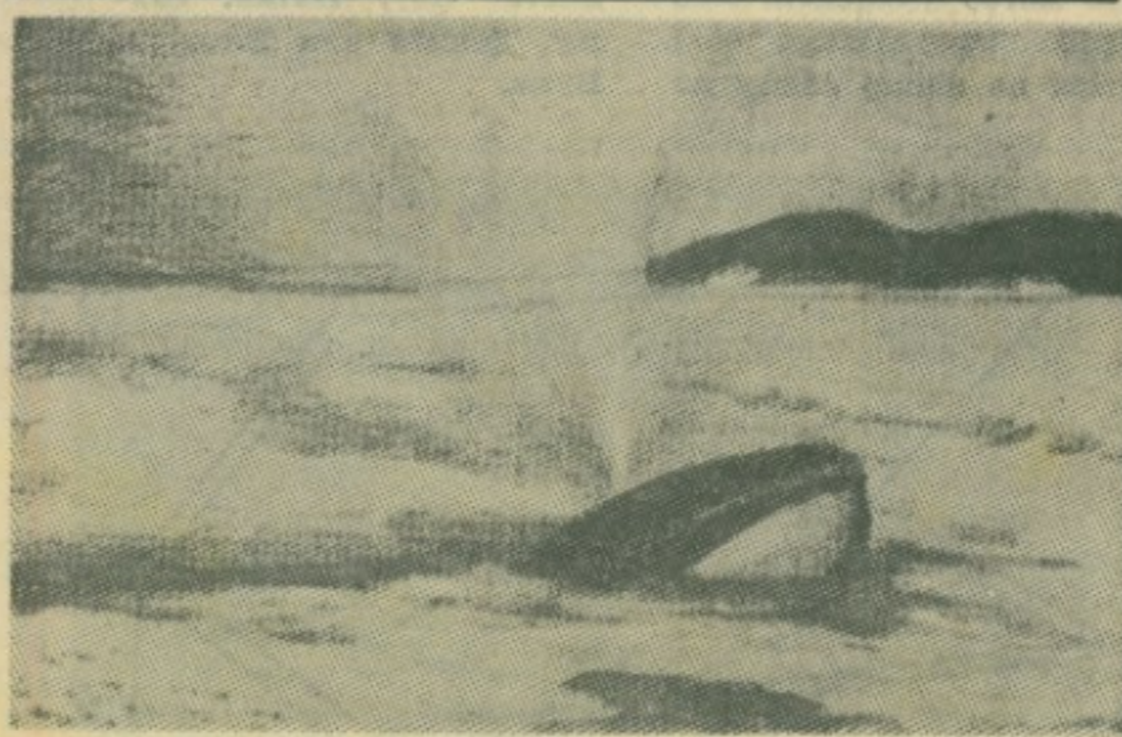

ПУЦАЊ СА ЗАДРШКОМ

У једном малом италијанском граду радници су оправљени коловоз у некој од улица. Пијук је ударио о асфалт, чуо се пуцањ и из земље је излетео метак који је ранио у руку једног радника. Његови другови су наставили да копају, само опрезније. Дубоко у земљи нашли су пиштољ напуњен још у 17. веку.

РИС ИЗ ОРМАНА

У једно село у тајги, које се налази недалеко од града Кемерова, залутао је рис. Деца која су се играла у парку видела су кад је рис скочио с бреге на земљу и позвала су одрасле у помоћ. Настала је потера за великом, крволочном мачком. Рис је, бежећи испред људи, улетео у једну кућу и сакрио се иза ормана. Ухватили су га пошто су прво на њега бацили тешко ћебе.

кит посматрао совјетску научну станицу, поларници су успели да га сниме.

МАГЛА ПО ПОРУЏБИНИ

Видети маглу која се створила „по поруџбини“, па чак и евалутати у њој? Да, то вам се може догодити ако се нађете у околини Москве. Ту, у једном торњу високом као петоспратница, сарадници института за примењену физику „производе“ маглу. Вештачка магла је потребна да би научници могли да открију како да се боре против праве магле и како да је растерају.

ГДЕ?

ЗНАЈУ ЛИ ДИВЉЕ ПАТКЕ ГЕОГРАФИЈУ?

Tadorna tadorna, једна врста дивље патке, птица је селица као и остале дивље патке. Међутим, ова врста је по нечему привукла нарочиту пажњу научника. Ево зашто: тадорна проводи зиму у Египту и затим у пролеће њено јато се дели, једна половина лети у Финску а друга у Шкотску. У јесен, фински тадорни лете ка југу, прелећу преко Варшаве затим иду ка Будимпешти скрећу налево, прелазе Грчку, Босфор и преко азијске обале стижу до Нила. У исто време шкотски тадорни полазе ка Холандији, прелазе преко Белгије, Француске, Италије, затим преко Средоземља између Калабрије и Туниса, лете дуж афричке обале и стижу такође до Нила. На који начин ове птице успевају да пронађу свој пут? Да би то одгонетнули, научници су из гнезда шкотских тадорна извукли неколико јаја, авионом их пренели до

Финске и ставили их у гнезда финских патка. Пренети пачићи нормално су расли код својих помајки све док није дошло време за миграцију. Тада су их научници одвојили и спречили их да крену са својим рођацима који већ понају пут. Петнаест дана касније, прстеновали су их, пустили из кавеза и обавестили све истраживачке станице Европе о њима. Знате ли шта се догодило? После неколико недеља фински научници су почели да добијају писма из разних европских станица да су ухватили ове птице изнад Пољске, у Мађарској, поред Будимпеште, Грчке и Мале Азије. Другачије речено шкотске патке су сасвим саме, без ичије помоћи, пронашле пут својих рођака између Финске и Египта. Ко их је научио? Не зна се. Како су znale да баш изнад Будимпеште треба да заокрену налево? Ни то се не зна...

НЕ ЊУХ ВЕЋ СЛУХ

Фински биолози Остерхолм и Бергман годинама већ проучавају живот лисица на севе ру Европе. Ево шта су они, између осталог, открили: упркос распрострањеном мишљењу да се лисице у тражењу плена претежно ослањају, на

своје чуло мириса, оно у њиховом животу има другоразредну улогу. Зато је код њих слух веома развијен и помоћу њега оне не само што откривају плен већ и одређују тачно место где се он налази.

ЗАШТО?

КАДА?

ОТВОРИ ОЧИ

ТАЛЕНТИ

Ова породица је очигледно, пуна талентоване деце. Међу њима има једно које се одушевљава техником, друго обожава позориште, треће воли да црта, четврто да прецртава.

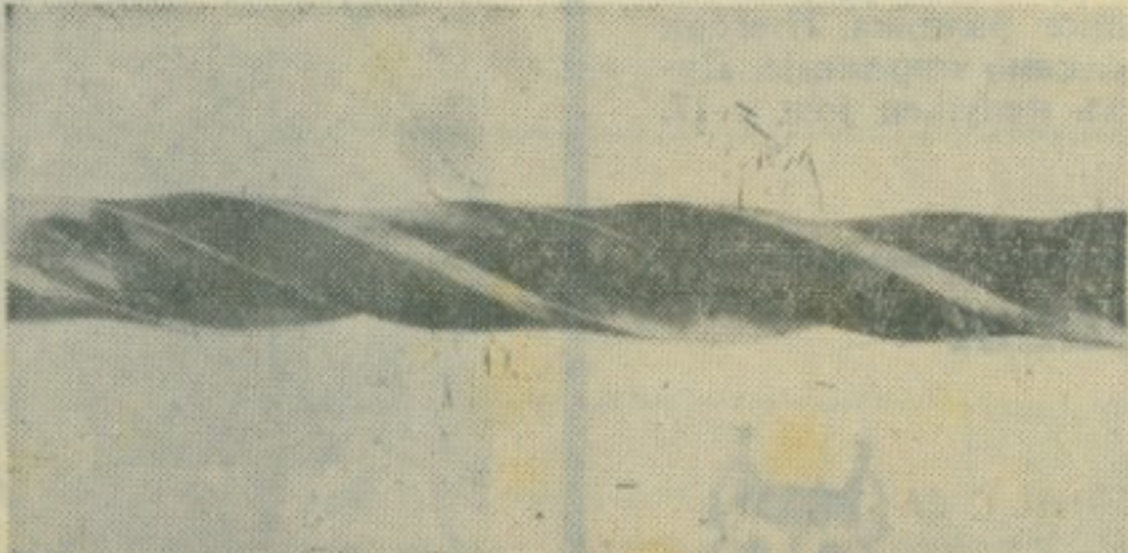
Једно поподне мали техничар „оправио“ је телевизор, а његов брат је искористио прилику да кутију од телевизора претвори у позоришту. Када је представа била на врхунцу, у собу су упали родитељи. Породични „сликар“ насликао је ту узбудљиву сцену а његова сестра је прецртела тај цртеж. Али, тај њен цртеж разликује се од оригинала у десет појединости. Видите ли их?

Одговор:

1 — браве на орману су другачије постављене; 2 — мајчине руке другачије прекрштене; 3 — очеве уста нису иста на обе слике; 4 — на очевој десној руци различит број прстију; 5 — цвеће у вази различито постављено; 6 — наслон на десној столици „наопако“; 7 — усне дечака с пионерском марамом другачије; 8 — дечак на дну слике десно има другачије трепавице; 9 — уста „управника“ позоришта су другачија; 10 — вршица на лампи једна дужа а једна краћа.

ШТА ЈЕ ОВО?

Знаш ли шта представља ова фоторафија? Каиш? Бургију? Или нешто треће?

Одговор:
Чилиф

Магичне цифре

Ако осам четворки групишеш на одређени начин и између тих група поставиш знак плус добићеш збир 500. Како ћеш то постићи?

Одговор:
444+44+4+4+4+4=500

СЕДАМ ПУТА МЕРИ, ЈЕДАНПУТ РЕЖИ

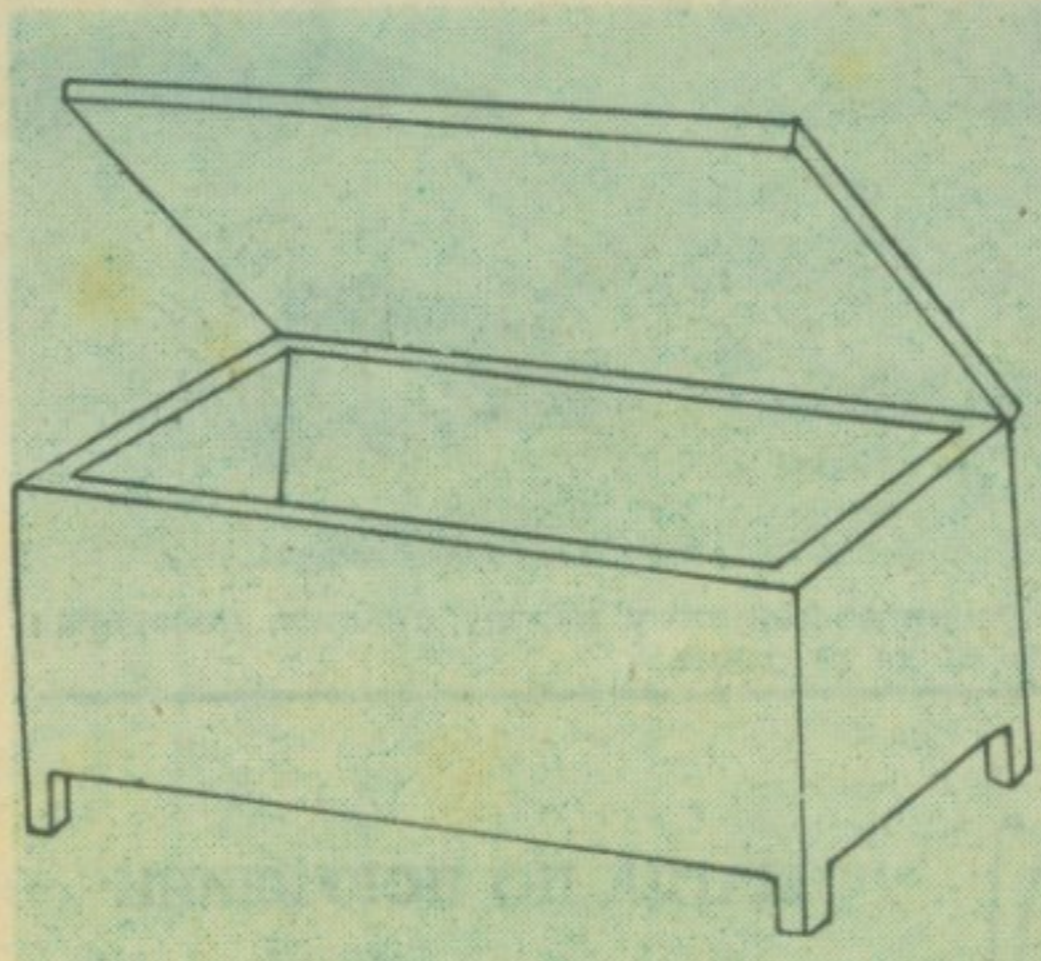
САНДУК ЗА ИГРАЧКЕ

У свакој кући, имала она дечију собу или не, играчке су често проблем јер праве неред. Зато је најбоље да оне имају своје одређено место, па ти данас предлажемо да направиш овај сандук за играчке. Уколико ниси баш највештији у руковању тестером и чекићем, а у кући немате погодан сандук, онда се задовољи већом кутијом од картона

коју можеш добити у свакој бакалници. Да би сандук и кутија лепше изгледали, треба да их уредиш и са спољашње стране. Ако имаш сандук а он није офарбан, најпрво дрво изглачај шмирглом а затим пређи преко њега више пута бојом за дрвенарију, наравно, сачекај прво да се један слој добро сасуши. Ако пак,

имаш кутију од картона, оне су већином смеђе боје, набави хартију у боји и њоме облепи кутију и с једне и с друге стране. Најбоље је да унутрашња страна буде тамније боје, јер ће се од употребе прљати, а на спољашњу стави светлију да би је касније могао украсити. Као украс предлажемо овај цртеж на нашој слици ко

ји треба најпре да прецрташ на коцкастој хартији а после пренесеш на папир. Наравно, ти се не мораш баш придржавати овог цртежа, ако си вешт у цртању нацртај шта волиш, ти или твој брат или сестра, а можеш да исечеш и залепиш своје омиљене јунаке из нашег листа: Пају Патка, Шилу, Дениса или Бима и Бума.

ЈЕСЕЊЕ ЛИШЋЕ

Јесен је и листопадно дрвеће готово је остало без лишћа. Једног дана ветар је понео лишће које је отпало с грана и донео га на сто нашег сликара. Разно лишће, свих облика и боја. А можда су ипак два од тих листова једна-

ка? Погледајте добро још једном.

Одговор:

Лист горе у средњем делу је један и није другачији од оног који је испод њега.

ШЕСТОРО А НЕ ТРОЈЕ

У старо време људи су често седећи крај огња причали разне приче, па тако једном неки млад момак весељак упаде у разговор и рече:

— Синоћ ми изненада дође у кућу гости: брат и сестра, муж и жена, зет и шура. Срећом имао сам у кући три колача која сам купио у вароши, те они сва три поједоше, па ми рече ците колико је свакоме запало.

— Ако их је, како кажеш, било шесторо, а три

колача, онда је сваки добио по пола колача.

Момак се насмеја и рече:

— Није тачно! Свакоме је запало по цео колач, јер их није било шесторо него троје. Одговори ми како то може бити?

Одговор:

Било их је троје: муж, жена и дете.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Водоравно: 1) смучарска дисциплина, 6) застава, 7) роман И. С. Тургенјева, 9) јединица електричне снаге, 10) храна, 11) река у Аустрији, 12) планина у Далмацији, 13) свезак, 15) ужарена вулканска маса, 16) савезна држава САД, 18) хемијски знак за слугу, 19) Ужичани, 20) лична замена, 21) место где се стичу две или више костију, 23) два суседна слова, 25) свеза, 26) врста цвећа, 28) два иста сугласника, 29) место у Ванату, 30) име глумице Гарднер, 32) врста јела, 33) пасмина, 35) крволочна звер, 36) наш познати песник (Алекса).

Усправно: 1) драма Ђуре Јакшића, 2) кретање кроз ваздух, 3) хемијски знак за сребро, 4) пристаниште на Црном мору, 5) име и презиме нашег познатог књижевника („Два цванцика“), 6) пратиња, 8) етика, 10) врста спортског чамца, 14) енглески државник и књижевни критичар (Дон, 1838—1923), 17) копрена,

21) град на Јадрану, 22) књижица за писање или цртање, 24) прилог за време, 27) турско номадско племе, 31) старојудејски цар, 34) немачки предлог.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) Фредро, 6) труд, 7) Илс, 9) рам, 10) Ајша, 11) ки, 12) плато, 13) Ацо, 15) Оди, 16) Чехов, 18) не, 19) шав, 20) ас, 2) отров, 23) кс, 25) Миа, 26) Илок, 28) лг, 29) влада, 30) Ели, 32) апел, 33) жре, 35) ата, 36) цираде.

Усправно: 1) Франце Штиглиц, 2) рум, 3) ед, 4) Ријад, 5) „Општинско дете“, 6) тркач, 8) саоне, 10) алов, 14) О.Хара, 17) ово, 21) омет, 22) вила, 24) скала, 27) Лапад, 31) Ири, 34) ер.

ТАЈНА СТАНИЦЕ 'МИШЕЛ'

Обавештајца француског покрета отпора Венсен Мишел руководио је тајном радио-мрежом, чија је главна станица у току читавог рата радила у Паризу а да је немачка контрашпијунажа није успела да открије.

У августу 1942. године целокупна прислушна служба Абвера у Паризу била је на ногама. Нека тајна радио-станица емитовала је сигнале који су се тако јасно чули да су Немци били у недоумици: просто је невероватно да неко има смелости да у окупираном и добро чуваном Паризу, испред носа Абвера, емитује поруке, да се то ипак, не ради о некој обавештајној игри? Абверова гониометријска служба је одмах ухватила сигнале чим је станица почела да ради, али је на своју велику жалост, била принуђена да их слуша до краја рата. Све потере које су биле организоване, остале су безуспешне.

Почетком августа те, за Француску треће ратне године, Мишел Венсен је био искрпан падобраном у близини Париза. Са собом је донео из Лондона и радио-станицу, која је по њему добила назив „Мишел“. Била је смештена у једном старом кожном кофери, какве су француски обавештајци најчешће носили. Радио-оператер Ди-

фо, није се одвајао од њега. Његови помоћници Буало и Ролан су били нека врста тесне гарде и Мишела и „Мишела“ и непрекидно их пратили на путу, држећи увек откочене револвере.

Шеф Абвера за Француску пуковник Рудолф затражио је од шефа полиције у Паризу пуковника Вага и његовог помоћника капетана Бухарта да целокупну гониометријску службу у Паризу ставе у покрет и по сваку цену открију тајну станицу. Абверови шефови су испланирали једну од највећих потера у Паризу. Међутим, станица „Мишел“ је даље упорно слала тајна обавештења у Лондон. Као да јој сва та гужва уопште не смета.

ПОТЕРА ЦЕПНИМ ГОНИМЕТРИМА

Крајем септембра на париским улицама су се појавили необични агенти Абвера. Сваки од њих имао је у цељу минијатурну гониометријску радио-станицу. Задатак им је био да хватају сигнале радио-станице „Мишел“. Кр-

старили су улицама, облазили предграђе и усамљене куће, а затим трчали до најближих телефона и јављали шта бу пуковника Вага:

— На булевару Распај чује се јаче.

Други је опет, јављао:

— У Балзаковој улици слабо.

Тако се круг лагано стезао око радио-станице „Мишел“. Обавештења агената стизала су сваког тренутка, а Вагов помоћник капетан Бухарт их је усмеравао у део Париза одакле се тајна радио-станица најјаче чула. И онда, кад је пуковник Ваг мислио да је на сигурном трагу, „Мишел“ је престала да ради. Јер, чим тава чета француских обавештајца пратила је Абверове агенте и одмах обавештавала Буала и Ролана да се ови приближавају.

— Прекидам емисију. Слушајте ме, јавићу се касније — поручивао би Дифо Лондону, а затим паковао „Мишел“ у ствари кожни кофер и губио се. Најчешће је седео у први такси и одлазио на супротан крај Париза.

Немачки агенти су били изиграни. Од тајних радио-

сигнала најједном није ни трага. Сат-два касније, изненада би се опет јавили сигнали, али сада из супротног краја града. Агенти би опет истрчали на улице и наставили трагање. Мајори Шефер и Фелдман, који су руководили контрашпијунажом Абвера у Паризу, падали су у очајање. „Мишел“ им је испред носа слала обавештајне информације у Лондон, а они јој нису могли ништа.

КАМИОНИ С ЈАБУКАМА ТРАГАЈУ

Немци су покушавали разноврсним контраобавештајним методама да окончају с тајном радио-станицом „Мишел“. Током 1943. године, када су савезници почели са масовним бомбардовањем немачких гарнизона у Француској, радио-мрежа Мишела Венсена играла је у томе пресудну улогу. Венсен је због овог задатка чак био принуђен да жртвује неке своје мање радио-станице. На све је био спреман само да сачува „Мишела“.

Једног јунског дана 1943.

године, док је Дифо емитовао Лондону сигнале о кретању немачких трупа француском железницом, Ролан, који је стајао на стражи, приметио је камион с јабукима како се лагано креће улицом. У почетку је то била само сумња, али када је и по други пут видео исти камион, одмах је обавестио Дифоа да прекине емисију. Овај је одмах спаковао „Мишел“, изашао на споредни излаз и обавестио Венсена да укључи неку другу радио-станицу на супротном крају Париза како би створили забуну Абверових агената.

После пола часа чули су се сигнали друге радио-станице. Али немачки камион с јабукима је ипак остао паркиран неопредно поред куће из које је Дифо пре неколико минута нестало са кожным кофером. И Ролан је остао на свом стражарском месту. Хтео је да провери своје сумње. Када је угледао групу немачких официра како излазе из црног „мерцедеса“ и разговарају са шофером камиона, више није било сумње — Абверови агенти имали су у камиону уграђену јаку радио-гониометријску станицу. Кад је боље загледао приметно је и антену која је врхом вирила из јабучке.

Како је Мишел Венсен успевао да обманује Немце? Он је пре свега изванредно добро познавао методе Абверове контрашпијунаже и само свом знању могао да захвати што се радио-станица „Мишел“ одржала до краја рата. Његови људи су га увек на време обавештавали из париске централе за електричну енергију када ће који крај Париза остати без светла, по наређењу Абвера. Док је Дифо слао Лондону сигнале, Венсен је будно пратио како поједини рејони или улице остају без светла. А шта је значила та игра с укидањем светлости? То је био један од Абверових метода да прекидом струје прекине и рад радио-станице „Мишел“: чим би умукли њени сигнали, значило је да је „Мишел“ баш у рејону који је тог тренутка остао без светла.

Али, Венсен је био лукавији од пуковника Вага. Он би Дифоу наређивао да прекине рад радио-станице онда када Абвер искључи светло на Монпарнасу, иако се „Мишел“ налазио у рејону Монмартра. На тај начин истрага је усмеравана у супротном правцу и Абвер је настављао да се врти у кругу без успеха.

...природњаци Аустралије отпремили су пре извесног времена неколико кенгура на Аљаску да би касније мо-

гли на основу њиховог понашања да утврде како се ове животиње из топлих крајева понашају у хладним пустарама.

...енглески часовничари однедавно продају будилнике намењене изузетно „тешким“ спавачима. Ови часовници уместо да звоне испуштају мирис изгорелог каучука.

...француски статистичари тврде да се сваке године у Француској отпреми око 4,5 милијарди писама и пошта

ских карата; 26 милиона телеграма и 200 милијарди пакета, новина и штампаних пошиљки.

...Париз ће 1968. године добити свој највећи хотел који ће имати хиљаду соба, паркинг-простор за 4000 аутомобила, салу за конгресе и разне продавнице.

...Финска је позната као земља која је је дан од највећих произвођача новинског папира на свету. Последњи проналазак њених струч-

њака: специјална машина која за један час избаци циновску траку папира дугачку 48 километара а широку 7 метара.

ШАРПОНА ВРТИШКА

— ШТА МИСЛИШ ДА ЛИ ЈЕ ДАЛЕКО ЈУЖНА АФРИКА?

О ШКОТЛАНЂАНИМА

Један Шкотланђанин ушао у продавницу рубља и пита продавца за цену једне кошуље.
— 5.000 динара — каже продавац.
— Ух! Много је скупо.
— Добро, онда 3.000 динара — поче да спушта цену продавац.
— Ух! И то је скупо.
— 2.000 — каже продавац.
— Скупо! Скупо!
Продавац сав изнервиран брзо рече:
— Хоћете ли можда пабе?
— Како да не, спакујте ми одмах две — обрадова се Шкотланђанин.

ПОТПУНО ИЗЛИШНО

Неки довац приметно изнад своје главе фазана, нанишанио и оборно га. Кад је подизао птицу нађе се лицем у лице с једним туристом који га прекорно упита:
— Зашто сте уопште убили ту сироту птичицу, па она би падајући с те висине ипак угнула.

ТАЧАН ОДГОВОР

Отац каже малом Јовици:
— Страх ме хвата кад помислим шта ће бити од тебе кад порастеш кад једва знаш да бројиш до десет.
На то му Јовица хладнокрвно одговори:
— Боксерски судија.

БРЖЕ И ЈЕВТИНИЈЕ

Управа једног хотела у Амстердаму решила је да, у недостатку хотелског особља, уведе неке новине. Уместо о-

бичних душека постављени су гумени који се притиском на дугме пуне и празне, а уместо платнених чаршава постелина од папира, коју гости после сваке употребе сами бацају.

СВЕ О ИСТОМ ТРОШКУ

У близини места Арианте у Италији недавно је једна породица прославила истог дана петоструки рођендан: на рођенданској торти налазило се 205 свећница. Тог септембарског дана рођени су: деда Анђело стар 83 године; његов син Бузепе 54 и његова три унучета: Едмеа 30, Анђело 22 и Банмарио 16 година.

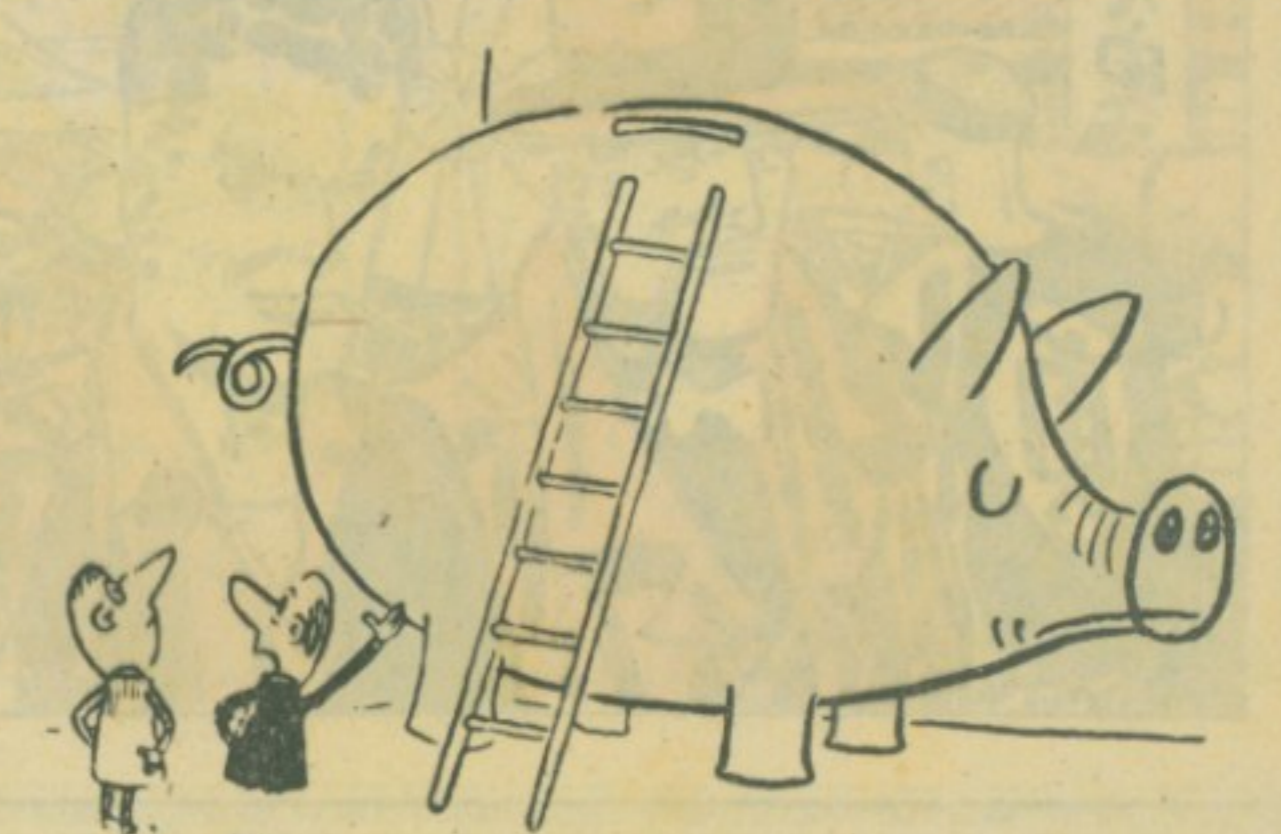
КАД ЗВОНО ЗВОНИ

На Шампионату лажљиваца који се сваке године одржава у америчком граду Берлингтону прву награду за ову годину добио је аутор следеће лажи:

„Један фармер из Тексаса одвео краву и вола на пашу иза своје куће. После извесног времена зачује он како звоно на врату краве непрестано звони. Предосећајући да се нешто десило он пожури на ливаду и тамо угледа необичан приказ: краву су појели комарци и сад звоном покушавају да дозову и... вола“.

УКУСНЕ СКУЛПТУРЕ

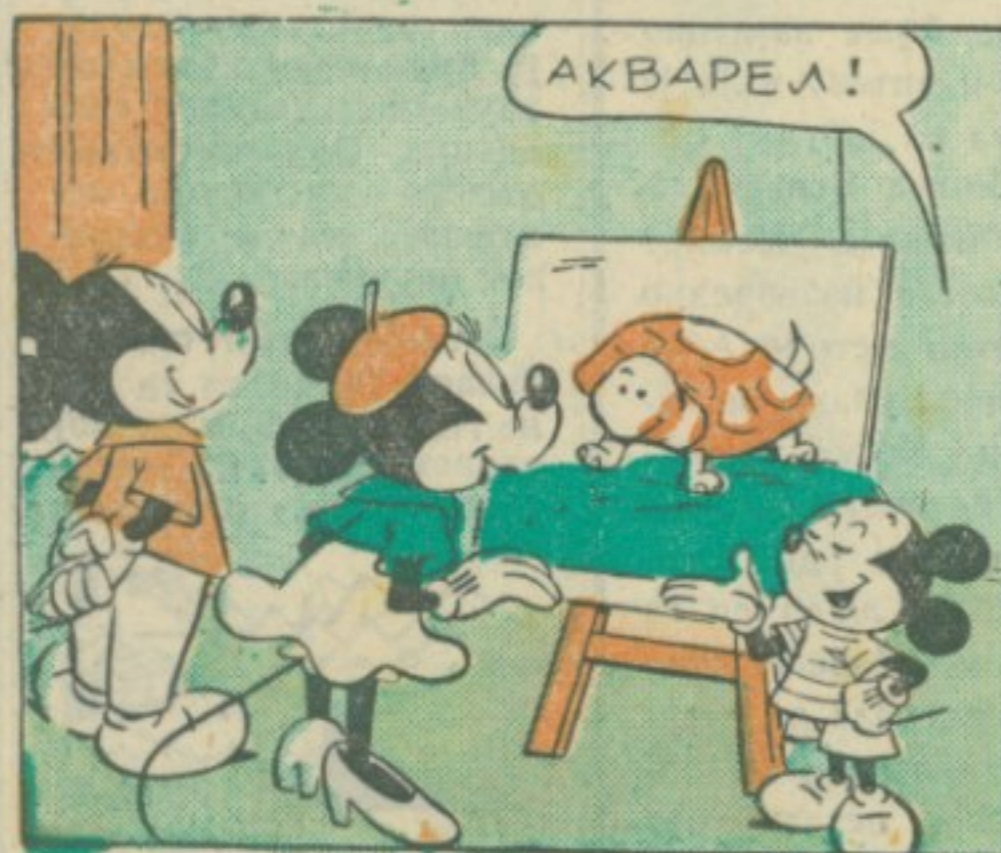
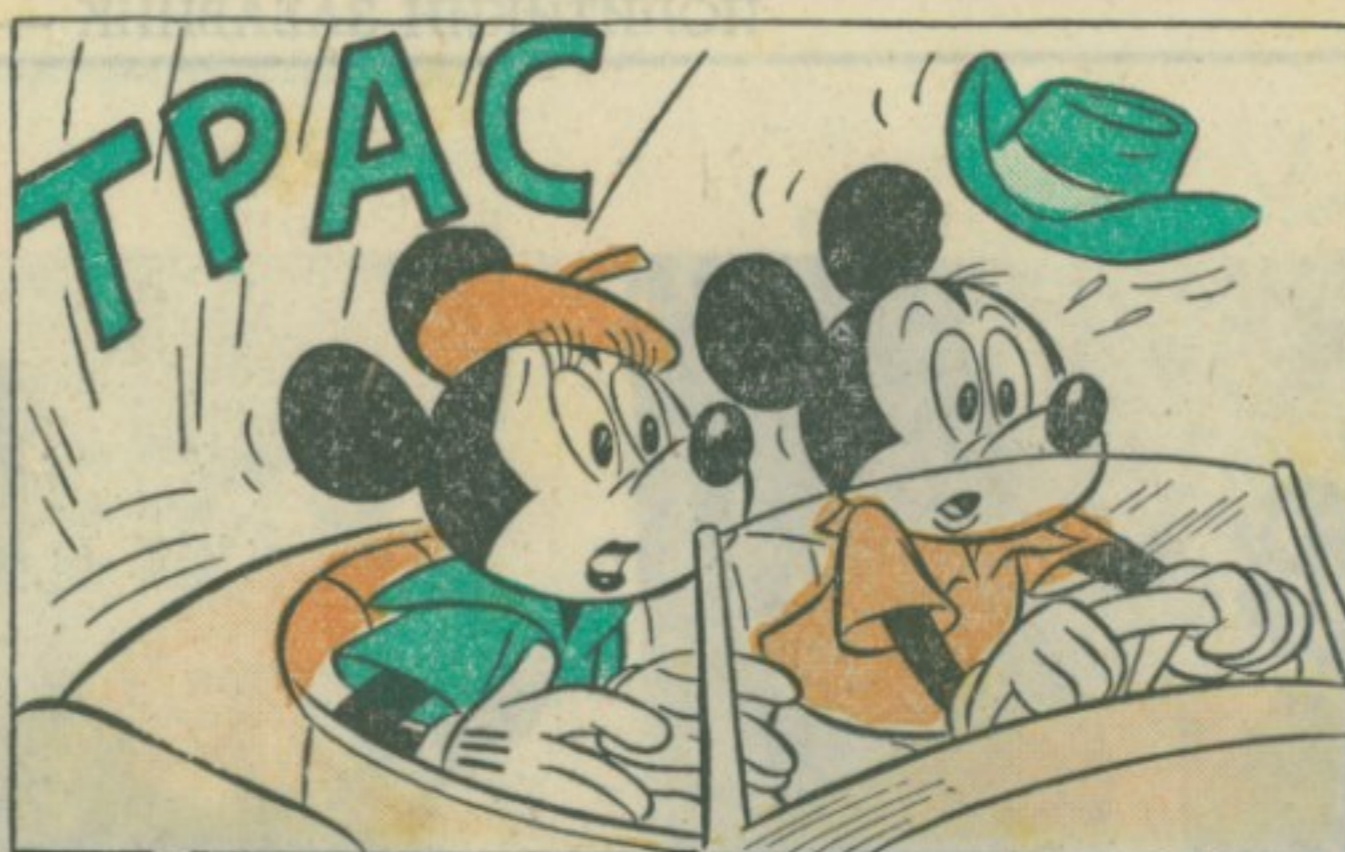
Необична изложба скулптура одржана је недавно у Сан Франциску. Излагачи хиници, наследници битника, изложили су своја ремек-дела направљена не од бронзе и гипса већ од сецканог меса и теста. На крају да додамо да су скулптуре купљене и — у сласт поједене.

— ОВУ САМ КАСИЦУ НАБАВИО ДА ВИ ИСПУНИО МНОГОБРОЈНЕ ЖЕЉЕ СВОЈЕ ПОРОДИЦЕ.

МИРВИ

WALT
DISNEY

ЏОНИ ХАЗАРД

ФРЕНК РОБИН

ЏОНИ ХАЗАРД
ЈЕ
СЛУЧАЈНО
ПРИСУТВОВАО
УЛИЧНОЈ БОРБИ
ДВОЈИЦЕ РВАЧА
КОЈА СЕ
ЗАВРШИЛА ТИМЕ
ШТО ЈЕ ЈЕДАН ЧИН
КАО ОД ШАЛЕ
ПОВЕДИО
СВОГ ПРОТИВНИКА. ТУ,
НА УЛИЦИ,
ЏОНИ ЈЕ
НЕОЧЕКИВАНО,
СРЕО СВОГ СТАРОГ
ПРИЈАТЕЉА
МАТИНА БЛИЦА.

